

VOL. XI. Kaina 3c. Chicago, Ill., Šeštadienis, Gruodžio-December 20 d., 1924. 437 No. 304

**Green--Gomperso
ipėdinis**

Albanijos prem. pabėgęs

**Amerikos komunistų vykdom-
komas užgynė Trockio knygą**

**William Green išrinkta
A. D. F. prezidentu**

**Amerikos komunistai už-
gynė Trockio knygą**

Nuo 1913 metų jis buvo tos or-
ganizacijos vice-prezidentas
ir stiprus Gomperso politikos
remėjas.

Workers Partijos centras grieš-
tai uždraudė komunistų laik-
raščių redaktoriams ką nors
iš Trockio knygos spaudinti.

NEW YORKAS, gruodžio 19. —
Amerikos Darbo Federaci-
jos vykdomoji taryba organi-
zacijos prezidentu, vietoj mi-
rusio Samuelio Gomperso, šian-
di išrinko Williamą Green'ą,
iš Ohio. Jis buvo išrinktas vien-
balsiai.

CHICAGO, gruodžio 19. —
Trockio raštai yra "tref" ir
prakeikti. Amerikos komunis-
tai negali jų skaityti. Taip nu-
tarė dabar centralinis komunis-
tinis "Workers Party" komi-
tetas.

Formaliniame savo parei-
škime naujasis Darbo Federaci-
jos prezidentas pasakė, kad
savo politikoje jis eisiąs Gom-
perso pėdomis.

William Green yra 51 metų
amžiaus ir gyvena Coshoctone,
Ohio valstijoje. Angliakąs.
Buvo du terminu Ohio valsti-
jos senatorium. Priklauso Mas-
sonų, Elkų ir Odd Fellow'ų lo-
žoms; yra Amerikos Politinio
Mokslu Akademijos narys. Nuo
1913 metų jis buvo Amerikos
Darbo Federacijos vice-prezi-
dentas.

Siomis dienomis tasai komu-
nistinis centralinis
komitetas išsiuntinėjo "ukazą"
visų Amerikos komunistinių
laikraščių ir lapelių redaktoriams,
griešiant uždrausdamas
jiems naudoti Trockio knygą
komunistinėje spaudoje. Ne tik
knygą ištais, bet nei jokius iš
jos ištraukų neleistą spaudinti.
Bet užtai tie patys komunistų
laikraščiai raginami kuo grei-
čiausiai išsispausdinti visus
tuos purvų, šmeižtų ir niekini-
mų straipsnius, kurie pasta-
ruojai laiku buvo Maskvos
"Pravdoj" spausdinami prieš
Trockį ir jo knygą.

Green buvo vienas stipriaus-
ių Gomperso politikos Ameri-
kos Darbo Federacijoje re-
mėjų. Jis laikomas kaipo vien-
as iš geriausių Amerikos dar-
bininkų judėjimo žinovų. Pas-
tariaisiais Jungtinių Valstijų
prezident rinkimais jis rėmė
progressyviųjų kandidatą La
Follette'ą. Jis, kaip kad ir pa-
sai Gomperis, buvo priešingas
prapaižimui sovietų Rusijos.

Tasai "ukazas" buvo išspau-
dintas taip jau praėjo šeštadien-
io "Daily Worker", pirmame
puslapy, o tasai laikraštis yra
Maskvos komunistų internacio-
nalo Amerikos sekcijos centra-
linio komiteto organas. Ukazas,
kaip jau sakytą, adresuotas
visiems komunistų laikraščių
redaktoriams. Drauzdamas
jiems spaudinti Trockio knygą
"1917 metai" ištais, ar imant
ištraukas iš jos, Maskvos po-
pežių amerikoniški kardinolai
pareiškia didelio nepasitenki-
nimo, tuo, kad newyorkiškiis
vokiečių komunistų dienraštis
"Volkszeitung" ėmė jau tą
"tref" knygą spaudinti savo
puslapiuose, dėdamas po pluso-
tą kasdien. "Volkszeitung" os
redaktoriui įsakoma tuojau pa-
fauti spausdinimą.

**Albanijos premjeras Fan
Noli pabėgęs**

BEGRADAS Jugoslavija, gr.
19. — Paskiausios telegramos iš
Albanijos praneša, kad to kraš-
to premjeras, vyskupas Fan No-
li, pabėgęs.

Jei tai būtų tiesa, tai tas pa-
rodytu, kad sukilėliai pasiekė
savo tikslą: esamąją Albanijos
valdžią, kurios prieky stovi vys-
kupas Noli, nuvertė.

Pranešimai skelbia, kad sukilė-
liai, Cano Bei vadovaujami,
vakar užėmė Vičkopą ir visą
Krumos distriktą, išvydami vald-
žios kariuomenę antron Drino
upės pusėn.

Daug nugalėtų Fan Noli parti-
zany, sako, prisideda prie su-
kilėlių ir gyventojai visur pritari-
rią Canai Bejui.

Padėjęs interdiktą Trockio
knygai, užgynęs redaktoriams
jų spausdinti ir vienišiams
nalo Amerikos sekcijos centra-
linio komitetas tuo patiu kartu įsako
savo valdiniam, kad jie kuodaugiau
ir kuogrečiau spaudintų straipsni-
nių prieš Trockį ir prieš jo
knygą. Tame pačiame "Daily
Worker" numery išspaudinta
angliškame vertime straipsnis
iš Maskvos "Pravdos", pilnas
koliojimų ir šmeižtų Trockio
adresu. Ir komunistų vadai rei-
kalauja, kad jų redaktoriai vi-
są tą straipsnį išspaudintų savo
laikraščiuose ne vėliau kaip
per dešimtį dienu.

**DRAUGINGA LATVIŲ DE-
MONSTRACIJA ESTIJA**

RYGA, 3. XII. [E.]. — Lat-
vių nacionalis klubas del įvykių
Estijoje suruošė didelę demon-
straciją simpatijoms Estijai pa-
reikšti. Nors oras buvo lietū-
gas, bet dalyvavo dugiau kaip
5000 žmonių. Estijos atstovas
Seljamaa buvo širdingai sveiki-
namas. Demonstrantai kalbėjo-
jai pabrėžė, kad latvių tauta vi-
suomet kovos drauge su savo
sąjungininke Estija.

**TRYS JAPONŲ AVIATORIAI
UŽSIMUSĖ**

TOKIO, gruodžio 19. — Ties
Kasumigauros aviacijos baze
šandie susimušė ore du skridu-
siejį aeroplanai. Abidvi maši-
nos nukrito žemėn ir trys karo
aviatoriai užsimušė.

**Trockis esąs tikrai iš-
tremtas Kaukazan**

Trockio "nesveikata" esąs tik
akių muilnimas: jis pašai-
lintas del kritikavimo sovie-
tų vadų.

RYGA, gruodžio 19. — Tuo
tarpu kai komunistų partijos
viršininkai atkakliai tvirtina,
kad Trockis išvažiuos Kauka-
zan savo sveikatai pataisyti,
atvykusieji čia dabar iš bol-
ševikų sostinės asmenys sako,
kad Trockiu atimta visa ga-
lia ir jis iš tikrųjų yra ištrem-
tas.

To prieštastis buvė jo nuolati-
niai ginai su politiniu biuru,
kurs yra vyriausias Rusijos val-
dovas.

Vyriausias Trockio tikslas
buvęs sudaryti naują politinį
biurą, kurs būtų buvęs kaip ir
naujas bolševikų kabinetas, ir
nustatyti naują bolševikų parti-
jos politiką.

Rėmė jaunuosius komunistus

Trockis buvo taip vadinamų
jaunųjų komunistų idealų reiš-
kėjas. Vyriausi jų programo
punktai toki: didesnis subsidia-
vimas komunistinėms valstybės
pramonij; griežtesnis kontro-
liavimas privačių pramonij,
kurios daro konkurencijos val-
stybės organizacijoms; dides-
nis masinimas užsienio kapita-
lų plaukti Rusijon; pašalin-
nas biurokratinio režimo iš
komunistų partijos.

Del šitų principų Trockis ve-
lėdė aitrai kovą, tačiau politinio
biuro narių, kurie sakosi esą
leninistai, buvo kitokio nusis-
tatyto. Pagaliau buvo kilę
kalbų, kad karō ministeris bu-
siąs dagi išmestas iš komunis-
tų partijos.

**Trockis išsiustas
Kaukazan**

Lygiai metai atgal politinis
biuras pradėjo savo kampani-
ją prieš jaunuosius komunistus.
Daugelį jų ištrėmė ir tuo
stipriai suvaržė jų veikimą.
Trockis pats buvo išsiustas
Kaukazan "sveikatos pataisyti"
iš itkro gi jis buvo ištremtas.
Po to sovietų viršilios stengėsi
nuraminti darbininkus, kurių
didžiama buvo uolus Trockio
rėmėjai, grieštu pasukimu i
kairę.

Birželio mėnesį Trockis grį-
žo. Jis visur buvo pasitiktas su
didžiausiomis ovacijomis. Jo
populeringumas buvo taip di-
delis, kad Maskvos vadai buvo
priversti priimti jį atgal i savo
tarybas. Tačiau jis nepaliovė
veikės, nesiliovė kritikavęs da-
bartinės politinio biuro vidaus
ir užsienio politikos taip toli,
kad politinis biuras vėl nutarė
jo atsikratyti. Po priedanga
Trockio "nesveikatos" ištrėmė
jį antru atvejį i Kaukazą "gy-
dytis".

**Sudraskė du banku ir
padegė miestelį**

FORT WORTH, Texas, gr. 19.
— Bankų priešikai pavaizta naktį
sudraskė du Valley View banku
ir po to padegė patį miestelį.
Sudraskytieji bankai yra First
National ir Guaranty. Visas
miestelio biznio centras gaisro
sunaikintas.

Plėšikai išsigabeno abiejų ban-
kų nebegamasias sėpas, kurios
svėrė po 4000 svarų. Kiek ban-
kams padaryta nuostolių, kol-
kas nežinia, gaisro gi nuostoliai
siekia per 100 tūkstančių dolen-
rių.

NEBYLIAI GALI KLBĖTI

Dar vienas stebuklingas iš-
adimas, kurio pagalba ir ne-
byliai gali kalbėti. Tą prietaisą išrado Dr. MacKenly, Manhātano
(New Yorko) akių, nosies ir gerklės ligų ligoninės chir-
urgas; patobulino ji dar Dr. Harvey Fletcher'as. Paveiks-
lėly parodyta, kaip vienas nebylis (kairė), su pagalba nau-
jai išrasto prietaiso, kalbasi su savo kaimynu.

**Tarptautinio taikos teis-
mo susirinkimas**

ŽENEVA, Šveicarija, gr. 19. —
Tautų Sąjungos sekretoriatas
šandie paskelbė, kad nuolatinis
tarptautinis teisingumo teismas
susirinkė Hagoi sausio 12 dieną
Graikų-Turkų klausimui nagri-
nėti. Teismas svarstys Graikų
gyventojų padėję Konstantino-
poly ir Graikų-Turkų konvencij-
os esmę.

Turkija tvirtina, kad ji turin-
ti teisės vyti laukan iš Konstan-
tinopolio tūkstančius graikų del-
to, kad jie nebuvę nuolatiniai
gyventojai per tiek laiko, kaip
kad nusakyta sutarty su Graiki-
ja, o tatau neduodą jiems teisės
toliau pasilikti Turkijoje.

ATLANTA, Ga., gruodžio 19.
— Inkriminuota buvęs federaci-
jos sunkiųjų darbų kalėjimo vir-
šininkas A. E. Sartain, kaltina-
mas del ėrimo papirkimū.

Chicago ir apielinkė. — Šan-
die aplamai gražu; taip jau šal-
ta; sūprokas vakarų vėjas.
Vakar temperatūra viduti-
nai siekė 90 F.
Šandie saulė teka 7:14, lei-
džiasi 4:21 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gruodžio 19 d., užsienio pi-
nigų ne mažiau kaip už \$25,000 do-
lerių banku buvo skaitoma Amerikos
pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	84.68
Belgijos, 100 frankų	85.01
Danijos, 100 kronų	17.71
Francijos, 100 frankų	85.39
Italijos, 100 liru	84.38
Lenkijos, 100 zlotų	19.25
Norvegijos, 100 kronų	81.13
Olandijos, 100 markų	84.40
Suomijos, 100 markų	82.52
Svedijos, 100 kronų	82.95
Sveicarijos, 100 frankų	81.36

Lietuvos Pinigų Kursas

Stunėnant pinigus Lietuvon per
Naujėnas Lietuvos litų kursas skai-
tant Amerikos doleriais yra skaito-
mas šitaip:

50 litų	85.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	81.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25
centai pašto įmaldū už kozmą siuntini.
Norint pastūsti telegramu — dar 50
centų daugiau.

**Naujo Vokiečių kabinėto
sudarymas atidėta**

**Senasis ministerių kabinėtas pa-
silieka vietoj iki po žimos
švenčių**

BERLINAS, gruodžio 19. —
Nepajėgdami sudaryti naujos
Vokietijos valdžios, kuri galėtų
užtikrinti sau reikalaujamą di-
džiama reicstige (parlamente),
respublikos prezidentas
Ebertas ir kancierius Marxas
šandie nutarė savo bandymus
atidėti po žimos švenčių, iki
prieš reicstago susirinkimą
sausio 5 dieną. Iki tam laikui
savo pareigas eis senasis Mar-
xo-Stresemano kabinėtas.
Visos partijos padarė šven-
tėms politinę paliaubas.

**Airiai protestuoja prieš
Anglijos žygi**

**Tautų Sąjungos Draugija stoja
už teisę įregistruoti sutarti su
Britais**

DUBLINAS Airija, gruodžio
19. — Airių Tautų Sąjungos
Draugija pasiuntė Intrnaciona-
lės Tautų Sąjungos Draugijų
Federacijos generaliam sekretori-
ui protestą prieš Anglijos notą,
kuria Britai priešinas Angli-
jos-Airijos sutarties įregistravimui
Tautų Sąjungoje.

Proteste pareiškama, kad An-
glijos žygis užgauną Tautų Sa-
jungos poziciją, ir Airiją kaipo
jos narį. Jeigu sutartis nebutų
buvus įregistruota, sakoma pro-
teste, tai tas būtų reiškęs ta pa-
tį, kaip kad Laisvoji Airių Val-
stybė nepripažintų Tautų Sa-
jungos konvencijos.

\$10,000 UŽ BULIŲ

MANNING, Iowa, gruodžio 19.
Laimėjęs paskutinėj gyvųjų
parodoj prizą butius Black Mar-
shall XI, kurio savininkai yra
Esher ir Ryan, tapo iš aukciono
parduotas už 10,000 dolerių.

NEW YORKAS, gruodžio 19.
— Apskrities Apeliacijų teismas
šandie patvirtino konstitucingu-
mą prohibicijos įstatymo provi-
zijos, kuri leidžia gydytojams
duoti pacientams receptą vienai
pantei degtinės žednai dešim-
čiai dienų.

**Afrikos Zulai nori savo
respublikos**

**Ginkluojasi maištui siekdami
įsisteigti pilną savo nepriklausy-
bę**

LONDONAS, gruodžio 19. —
Daily Mail korespondentas Ca-
petowne praneša, kad tarp Pie-
tų Afrikos čiagimū pasireiškias
neramus bruzdėjimas, kurio tiks-
las esąs sudaryti respubliką ir
paskelbti pilną savo nepriklausy-
mę nuo baltųjų. Zulai
slapta ginkluojasi ir, Pretorijos
vyriausybės, žiniomis, pinigai,
kurios ės būviai juodieji rinkė
neva savo bažnyčiai statyti, iš-
tiesių buvę skiriamai ginklams ir
amunicijai pirktiis.

Pietvakarių Afrikos čiagimiai
esą labai pasišiausę ir europie-
čius pasitinką su dideliu nepa-
lankumu. Keliauninkai iš Reho-
boto, kurs ra neramaus bruzd-
jimo centras, sako, kad tame
distrikte paskelbta trano padėtis.

**Suomija pasirašė Sajun-
gos taikos protokolą**

ŽENEVA, Šveicarija, gruod.
19. — Suomija vakar pasirašė
Tautų Sąjungos arbitracijos,
Kauņa jos lėšomis. Čia jos bus
apsaugos ir nusiginklavimo
protokolą. Tuo būdu iki šiol
protokolą yra pasirašiusios septyniolika
Tautų Sąjungai pri-
klausančių valstybių.

**MENONITAI APLEIDŽIA
MEKSIKA**

NORTH PORTAL, Sask., gruo-
džio 19. — Apie 1,600 menonitų,
kurie prieš kelėtą mėnesiū buvo
išvykę Meksikon ten savo kolo-
nijai steigti, grįžo atgal i Kana-
dą. Jie sako, kad Meksikoj jie
neradę tokių pragumų, kokių ti-
kėjėsi.

**105 METŲ SENIS VEDA TRE-
CIA PAČIA**

AGUAS CALIENTES, Meksi-
ka, gruodžio 19. — Nicholas
Martinez, kurs beveik taip senas,
kaip sena yra Meksikos respub-
lika, nes turi 105 metus, vedė
dabar trečią pačią, kuri yra 80
metų amžiaus. Jaunavedžio tė-
vas, sako gyvenęs 123 metus.

BURNETT, Wash., gr. 19. —
Pradėta tirinėjimas prieštasties
įvykusios Pacific Coast Coal
kompanijos kasyklose eksplozi-
jos, kur praėta trečiadienį buvo
septyni darbininkai užmušti.

**Pinigai Pasiųsti iki 20-tos
Bus Išmokėti Prieš Kalėdas**

Siųskit Kalėdines dovanas savo gim-
nėms Liepūvon telegrafu per Naujėnas ir
pradžinginkit juos geriausiu patarnavimu,
stebėtiniu greitumu ir pinigais nusiųstais
del švenčių. Naujėnų telegramos kainuo-
ja tiktai

50 CENTŲ

Pinigai pasiųsti iki 20-tos šio mėnesio
bus išmokėti prieš Kalėdas. Bet geriaus
nelaukit paskutinės dienos, o siųskite tuo-
jaus.

Is kitų miestų reikalaukite mūsų apli-
kacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog i mūsų
raštinę arba i bile vieną sekamų skyrių:

**AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIUS APTEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTEKA, 1616 W. 47 St.**

NAUJENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, ILL

Sveikatos Dalykai

CUKRINĖ LIGA

Dr. Matthias Nicoll, New York Valstybės Sveikatos Komisijonierius, sako, kad mirčių skaičius nuo cukrinės ligos (diabetes) arba inkstų ligos, pasidaugino daugiau negu 50 nuosimėčių per pereinus dvidešimt metų. Toliau jis sako, kad tinkamai gyvenant galima išvengti tos ligos, arba laiku pradėjus gydyti galima visai nuo jos išsigydyti.

Sveikatos Skyrių pastangomis ir geresnėmis gyvenimo sąlygomis, abelnas mirčių skaičius pradeda pamažu mažintis. Labai maži vaikų miršta nesulaukę pirmų metų, sulgyčius su dideliais jų mirėčių skaičiais senaisiais laikais. Lygiai, užkrečiamos ligos nebėra tokomis svarbiomis mirėčių priežastimis, kaip kad buvo keletą metų atgal.

Nežiūrint šio mirėčių skaičiaus mažėjimo, yra dar viena liga, nuo kurios miršta labai daug žmonių — tai diabetas arba inkstų suirimas. Per pastaruosius dvidešimt metų Jungtinėse Valstybėse mirėčių skaičius nuo šios ligos pasidaugino 52 nuosimėčiai ir žydų tarpe yra tiek pat mirėčių nuo diabetes, kaip nuo džiovos. Pasakutiniųjų laikų medicinos išradimai sukėlė didelį užsinteresavimą taja liga, kurios pirmiau nebuvo. Kiekvienas turėtų žinoti, kad tinkamai gyvenant daug tos ligos atsitikimų būtų galima išvengti.

Diabetes daugiausiai randasi pas žmones, kurie per daug riebus, ir kurie turi virš 50 metų amžiaus.

Nekurie turinti tą ligą, pradeda nykti, netekti tvirtumo, turi galvos skaudėjimus ir odos išbėrimus. Vienok nėra nei vieno atskiro simptomo, kuris galėtų tikrai atspėti tą ligą, nors daug ją sergantieji esti labai ištroškę ir geria labai daug vandens.

Jei tai liga yra jau užsise-nėjus, jau sunku ją bešgydyti; galima tik tai palengvinti neapribotam laikui įvairiais gydymais, ir tas turi būti da-

roma be perstojojimo, kitaip, simptomai sugrįžta. Vienok, jei diabetas anksti pradėdama gydyti, galima nuo jo visai atsikratyti.

Turint šiuos faktus omeny, protingiausias procedūros kelias visiems aiškus. Pirmiausia — neleisk savęs per daug suriebėti, ir tas tiktai, galima, reguliuojant valgi. Jei bus valgo-ma tik tiek, kiek reikia, riebumas nesiras. Antra — eik pas gydytoją kasmet, ir jis ta-ve fiziniai išgaminuos, ir ras ligas. [FLIS]

\$500 DOVANŲ \$500

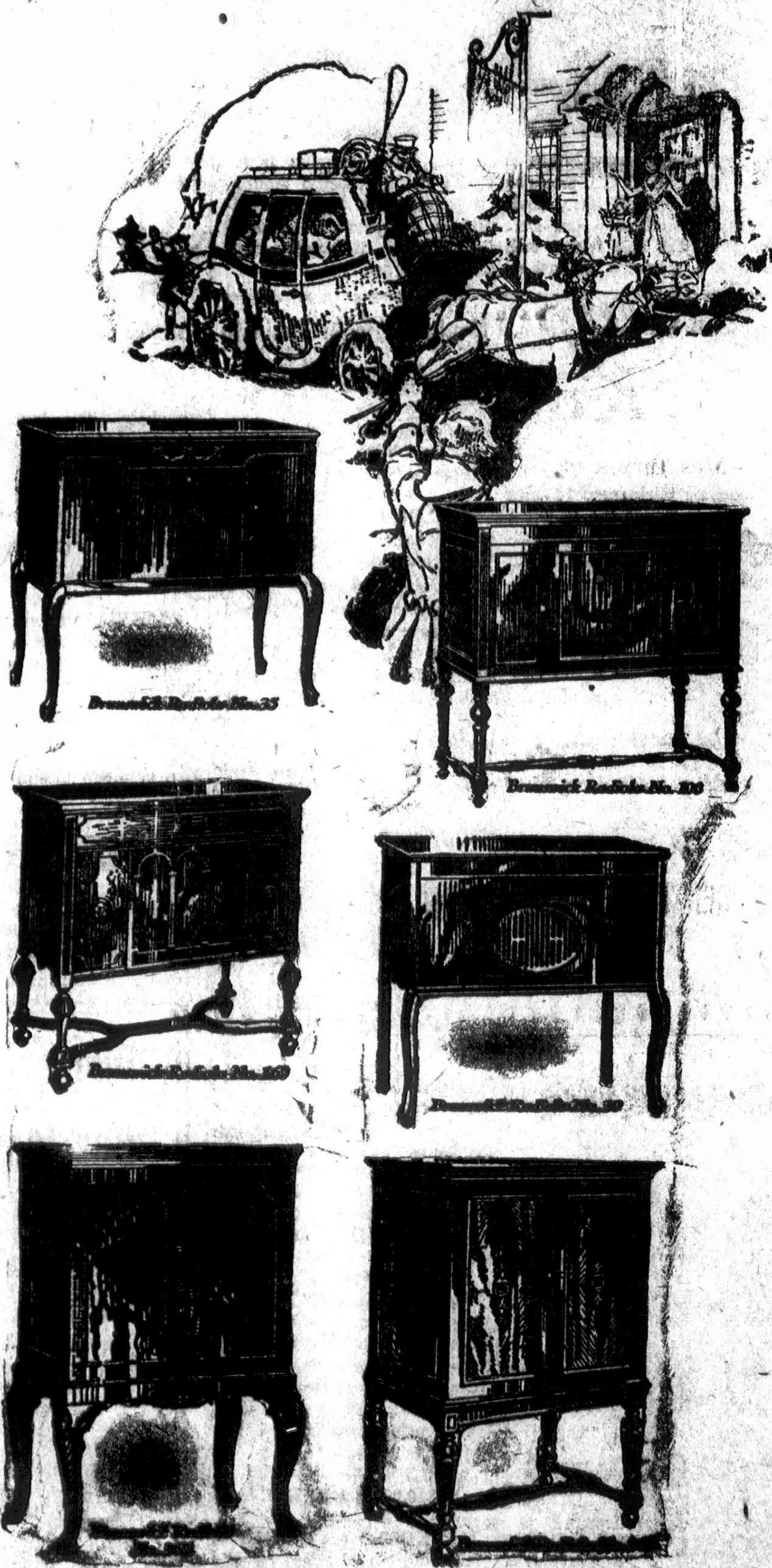
METINIS MASKARADŲ BALIUS
Rengia Vakarinės Zvaigždės Pašelpinis Klubas, Cicero
Subatoj, Gruodžio 27 d., 1924
LIETUVIŲ LIUOSYBES SVETAINEJ
14th St. ir 49th Ct., Cicero
Pradžia 7:30 val. vakare:
Ižanga 75c asmeniui, nariams 65c su rubu pasidėjimu.
Muzika J. Poelinas orkestru.
Visus kvietia KOMITETAS.

\$350 DOVANOMS \$350

13-tas Didelis Maskinis
BALIUS
— Rengiamas —
D. L. K. Keistučio Draugijos
Subatoj, Gruodžio 27 d., 1924
M. MELDAŽIO SVET.
2244 W. 23rd Place
Pradžia 7 val. vak.
Ižanga 50c ypatai
Muzika Jos. J. Phillips
Kvietia visus atsilankyti KOMITETAS.

NORĖDAMI
PIRKTI PARDUOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ART NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENT REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai stumčiam pinigų ir
Pardudam Laivakortes.

**The BRUNSWICK RADIOLA
NAUJAUSIA ir GERIAUSIA
KALEDU DOVANA**

**SEŠIŲ STYLIŲ, TINKA KIEKVIENO KI-
SENIUI IR NAUJAS PLANAS LENG-
VAIS IŠMOKEJIMAIS.**

SUTEIKITE Brunswick Radiola per šias Kalėdas!
Tas puikiausias naujas instrumentas turi sujungęs
į daiktą naujaušį ir geriausį Radio, su pasauline fo-
nografų muzika. Dabar pasiulomos nauju planu
lengvais išmokėjimais, kuris pritiks kiekvieno ki-
šeniui.

Ta puiki Kalėdų dovana suteiks muziką šios dienos,
rytojaus ir praeties. Muziką iš oro arba puikiau-
sią iš rekordų muzika. Pasiūlo Radio tikrai page-
rintą ir klasifikuotą per žinomus Brunswicko Meto-
do Klasifikuotojus.

Daleiskite parodyti jums šitą labai puikią muziką
nusų krautuvėje. Mums bus malonu parodyti jums
jos paprastumą. Parodyti, tai smagus palinksmini-
mas. Ir mes išaiškinsime jums lengvą, išmokėjimo
planą. Ateikite greitai — kodėl ne šiandien?

**THE BRUNSWICK RADIOLA
SUPER-HETERODYNE**

KAI KURIE ŽINOMI PARANKUMAI.

1. Nereikia iš lauko dratų — nė į žeme dratų. Jūs galite padėti bite kokiam kambary — ji gros kur tik ją padėsite.
2. Labai geras nustatymas, jūs galite uždaryti ko jūs nenorite, o klausyti ko jūs norite. Pagalvokite ką tas reikią dideliuose miestuose.
3. Sujungia į daiktų radio ir fonografą.

Parankus planas išmokėjimui: Mes maloniai prirengsim, kad Brunswick Radiola bus dastatyta jums į namus už mažą įmokėjimą, o kitus mėnesi-niais išmokėjimais. Klauskite apie mūsų planą.

FRANK P. WATEKAITIS

Pirmos klasos laikrodžių, laikro-
dėlių ir auksinių daiktų taisytojas.
Taipgi mes užlaikome geriausio iš-
dromio laikrodžius, laikrodėlius,
žiedus ir visokius auksinius daik-
tus; ir parduodame juos už žemiau-
sias kainas.

Tel. Roosevelt 1866
652 W. 18-th St., Chicago, Ill.

**Lietuvos
Gintarai**

Dar liko keletas šniurų
karolių, ilgų ir trumpų nuo
\$6.00 iki \$24.00.

Galima gauti
NAUJIENOSE,
1739 So. Halsted St.
AUSROS KNYGYNE,
3210 So. Halsted St.
MONTVYDO APTIEKOJE,
1822 W. Wabansia Ave.
ir
A. RYPKEVIČIŲ,
1436 N. Campbell Ave.
Pirkliam nuleidžiame didelį
nuosimtį.

**WILSON'S
Fashion
SHOE STORE**
3235 S. Halsted St.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVĖ LAIKRODĖLIŲ, DEIMANTŲ, PIANŲ, PHONOGRAFŲ, RADIO APARATŲ, REKORDŲ, PIANŲ IR ROLIŲ.

3343 So. Halsted Street

3327 So. Halsted Street

CHICAGO.

**K. GUGIS
ADVOKATAS**

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1819
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
viens vakarų, išskyrus ketvergą.
Nedėlionis nuo 9 iki 12 ryto.

**K. JURGELIONIS
ADVOKATAS**

127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521
Vakarais ir nedėlionis rytą:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai, — Ingališimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgčiams.

**J. P. WAITCHES
Advokatas**

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 6584 ir 6585
VALANDOS: Kas dieną, išski-
riant Subatas ir šventes, nuo 9 iki
pietu.
ROSELANDO OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.
VALANDOS: Kas dieną nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; šven-
tis iki pietų.
SPECIALISTAS ant egzamina-
jimo abstraktų ir padarymo
ontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

**A. A. OLIS
ADVOKATAS**

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

**JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS**

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2562
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare, Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgčiama
lengvomis išlygomis.

**John Bagdziunas Borden
LIETUVIS ADVOKATAS**

69 W. Washington St., Room 1310
Telephone Dearborn 8946
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telephone Roosevelt 9090
Namu Telefonas Canal 1667

**V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas**

29 So. La Salle St., Room 539
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4683

Tel. Dearborn 9057

**A. A. SLAKIS
ADVOKATAS**

Ofisai vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namu Tel.: Hyde Park 8395

**A. E. STASULANI
ADVOKATAS**

77 W. Washington St., Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakare
1814 S. Cicero Av. T.Cicero 5086
Ant Bridgeporto Serejoj nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T.Soul. 6787

Metropolitan State Bankas

Del Jusų Saugumo ir Patarnavimo

Delto kad:

Yra po priežiūra Illinois Valstijos Valdžios;
Yra po priežiūra Chicagos Clearing House Ass'n;
Jos šerinkai ir direktoriai yra biznyje prityrę žmonės.

Kapitalas ir Perviršis \$300,000.00
Banko Turtas virš \$3,000,000.00

Jei dar neturi mūsų bankinės knygtės, tai išleisk ją tuojaus, padėdamas nors \$1.00, arba atnešk knygtę iš kito banko, o mes perkelsime į šią banką su visais nuokimčiais.
Mokame 3% į metus už taupomus pinigus.

METROPOLITAN STATE BANKAS, atlieka visas bankines pareigas, ir siūnia pinigus Lietuvai per Lietuvos Valstybinę Banką, ir į kitas šalis; skolina pinigus ant namų ir taip toliau; apdraudžia namus nuo ugnies ir andros; parduoda laivakortes ant visu linijų, parduoda augštos rusijos murgičius kurie neša 6% (nuošimti).

Išrendavoja apsaugos dėžutes — "Safety Deposit Boxes"

Metropolitan State Bank

Seniausias ir Didžiausias Lietuvių Valstijinė Banka Amerikoje.

2201 W. 22nd KAMPAS LEAVITT ST. CHICAGO.

Bankos Valandos: Kasdien nuo 9:00 val. ryto iki 4:00 val. vak. Utarinkais ir Subatomis iki 8:30 val. vak.

Apsaugokit Save Su Taupymo Saskaite

Siame stipriame valstijiniame banke

Atdara visą dieną subatoj iki 8 val. vak.

Pasimatykite su Mr. Czai-kauskas arba Mr. Bagdziunas del bile kokio bankinio patarnavimo.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th Street, Chicago.

KVIEČIAME VISUS PUBLISKAS AUCTION

Pas

PETER A. MILLER

JEWELRY KRAUTUVI
2256 W. 22 St., Chicago
Netoli Oakley Ave.

Deimantai, laikrodėliai tikro aukso, jewelry ir silverware ir t. t. Bus parduoti už geriausį pasiūlymą. Pirkite švenčių dovanas jusų pačių kaina.

Seniausia lietuvių jewelry krautuvė South West Side apielinkėj

Atdara kiekvieną vakarą iki 10 val.

Yra likę geriausi favorai del jusų pasirinkimo

ATIDARYMAS APREDALŲ KRAUTUVES

Didelis pasirinkimas Kalėdų dovanoms visokių mažmožių. Vyrams, moterims, vaikams, ypatingai nosinių importuotų lėlinių, pančiaku, abrusų, garderių (arba pančiakraištelių) ir t. t. Sudėta gražiai kalėdinėse skrinutėse, tinka dovanoms.

Atidarymas Subatoje, Gruodžio 20 d. Kiekvienam atsilankiusiam į mūsų krautuves, bus suteikta dovana. Patarnavimas pagal išgalę.

J. A. MIŠČIKAITIS,
3119 SOUTH MORGAN STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

PUIKUS SIENOS PAPUOSALAS

Trinerio Sieninis Kalendorius visuomet atneša ką nors naujo į jusų namus. 1925 metų Kalendorius yra labai gera kombinacija dviejų paveikslų. Pirmas jų parodo gyvenimo sauletekį, besijunkiantį kudukį ant gražios motinos rankų pavasario rytą. Antras paveikslas parodo nusileidimą gyvenimo saulės, užbaigą geros dienos, perstato linksnią porą senukų gale daržo. Tas primena jums Trinerio Kartujų Vyną, jis yra del jaunų ir del senų ir per visą gyvenimo laikotarpį. Kaip užganėdinti mūsų kostumeriai yra parodo kad ir sekamas laiškas rašytas Stevie Letoch, Russellville, Ark., lapkričio 20: "Aš nenoriu būti nei vienos dienos be Trinerio Karčiojo Vyno". Tai yra gyduolė kuri neturi sau lygios nuo prasto apetito, užkietijimo ir panašių skilvio nesmagunų. Jei norite gauti gražų sieninį kalendorių atsiųskite 10 centų del persiuntimo išlaidų. Adresuokite: Joseph Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

SUTEIKITE GROJIKLĮ PIANĄ KALĖDOMS

Viena dovana kurią galite suteikti visai šeimynai. Jie bus tikrai užganėdinti. Muzika padarys šventes tikrai linksnomis ir jie visi kalėdes groti labai lengvą, kainos nuo

\$295 iki \$675

Taipgi galime padaryti lengvais išmokėjimais.

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621-23 So. Halsted St.

Jeji nori išmokti gerai rašyti — nusipirk typewriterį.

Kalėdos Jau Artinasi

Tukstančiai dolerių greitai bus išmokėta nariams mūsų Kalėdinio klubo. Ar jūs esate vienas tų narių? Jei ne — ateikite į mūsų banką ir tapkite vienu.

Jūs maloniai nusistebėsite, kaip yra lengva tapti nariu to klubo. Jūs galite tapti savininku nemažos sumos pinigų per ateinančias Kalėdas.

Peoples Stock Yards State Bank

DIDELIS BANKAS ant kampo
47 St. ir Ashland Ave. CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Liampos Del Kalėdų

Mes turime didžiausį pasirinkimą liampų Chicagoje.

Specialė kaina, kaip čia yra parodyta, labai gražiu šilkinu shade, su gražiu polychrome pastatymu. Paprasta kaina \$35. Šiame išpardavime

\$14.95

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.

3621-23 So. Halsted St.

Dovana Visai Šeimynai

\$395 ir augščiau

Grojikliai pianai yra atimti atgal už neišmokėjimą. Štai jusų proga gauti didelį bargeną Kalėdoms. Kainos labai mažos, kad jas minėjus. Tiktai keletas jų liko.

Kaluzny & Company

5053 South Ashland Avenue
Real Estate Ofisas

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA
3161 So. Halsted St., kansas 31 gat
Tel. Yards 1119

Baigusis akušerijos kolegija; ligal praktikuoti Pansylvanijos ligonbūtuose. Sėkmingai patarnauja, visokiame gimdyma, laike gimdyma ir po gimdyma.

Už dyką patarnaus, da ir kitokiuose reikimuose moterims ir merginoms. kreipkitės o rasite pagelbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Tel. Blvd. 3188
M. Woitkewicz-BANIS AKUŠERKA

Turiu patyrimą. Paskėmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekvienam atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykal.

3113 South Halsted St.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Dr. Herzman persikėlė nuo 3410 So. Halsted St. į

3235 S. Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W 8th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3116. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4188

Telefonai:

3235 S. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak

Special: Nedėlioms ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumų šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis

Jeigu kentį galvos skaudėjimą, jei turi akis uždegimą, jeigu akys nuvaržę, silpnos, skaudžios arba ašaroja, tuojaus ateik pasitarti.

Akiniai \$5 ir augščiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12

3333 So. Halsted St.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2—6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610: Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare.

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: ekilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas. 1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St. Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Armitage 3995. Res. Keystone 4130.

Phone Pullman 0676.

DR. S. SMOLLAR
DENTISTAS

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioj pagal sutartį

10748 So. Michigan Ave., CHICAGO, ILL.

Phone Lafayette 3868

Dr. P. L. Chadovich
Dentistas

Gyduo dantis modernišku budu nebrangiai. Darbas garantuotas.

4204 Archer Ave.

DR. HUMPHREYS'
"55"

Greita pagelba nuo

INDIGESTION

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiryžę tarnauti lietuviams.

DR. A. A. BRENTA
Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 8 dienas ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DR. A. A. BRENTA
Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 8 dienas ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas

3303 So. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 4146

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metal Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiovos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2886

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Tel. Boulevard 0687

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9698
Rezidencijos tel. Drexel 9181

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arš 51st Street
Valandos 1—3 po piet., 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena

Jeji abejoji akimis, pasiterank

Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist

Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-to ant 2 lubų

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškių ir slapų ligų

Gydo su pagelba naujausių metodu X-Ray Spinduliai

Ofisas 1890 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko
Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet;

Buras 4264 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave.
V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudette

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8600

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8600.

Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pilnas reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Romos papa viešai pa-
merkė socializmą ir komu-
nizmą, pareikšdamas, kad
juodu esą pavojingi visuo-
menei. Šią savo nuomonę
jisai remia pavyzdžiu Rusi-
jos, kurią bolševikų viespa-
tavimas atvedė į skurdą ir
suirutę.

Keista, kad katalikų baž-
nyčios galva nemato, jogel
tarpe socializmo ir komuniz-
mo yra didžiausias skirtu-
mas. Ta pati Rusija šią
skirtumą parodo kuo aiš-
kiausia, nes Rusijoje komu-
nistų rankose yra valdžia, o
socialistai pudomi kalėj-
muose arba šaudomi.

Apie tai, kaip elgiasi so-
cialistai, kuomet jie paima
valdžią į savo rankas, Ro-
mos papa galėjo patirti ga-
na gerai. Per devynis mėne-
sius socialistai valdė Angli-
ją — ar jie tenai padarė ar-
bą mėgino padaryti ką nors
blogo kraštui? Visi žino,
kad socialistinė Anglijos
valdžia įvykino daug gerų
dalykų žmonėms: numušė
muitus ir mokesnius, suma-
žino išlaidas karo reika-
lams, padidino pašalpą bedar-
biams ir t. t. Bet kas
svarbiausia, — socialistinė
Anglijos valdžia be galo
daug pasitarnavo pasaulio
taikai, pataisydama Angli-
jos santykius su Francija,
sutaikydama Franciją su Vo-
kietija, užmegsdama ryšius
su Rusija ir praveddama
Tautų Sąjungoje nutarimą,
kad visos šalys privalo spre-
sti tarpusavinius ginčus ar-
bitracijos keliu, o ne gink-
lais.

Kaip gi tai galėjo padaryti
Pijui ateiti į galvą tokia
mintis, kad socializmas esąs
taikos priešas?

Ir šioje valandoje sociali-
stai valdo kai kurias šalis.
Danijoje socialistų valdžia
stengiasi įvykinti visišką
nusiğinklavimą; Švedijoje
socialistų valdžia taip pat
darbuojasi šioje pakraipo-
je. Ar tai yra kenksminga
žmonijai politika? Ar papa
gali sakyti, kad ji esanti
priešinga krikščionybės i-

dealams, kurių saugotoju ji-
sai save laiko?
Vokietijoje socialistai kv-
voja už tai, kad apgyvus
respubliką. Italijoje jie eina
išvien su kitomis demokra-
tinėmis partijomis prieš fa-
šizmą. Ar ir šitas socialistų
veikimas yra pragaištingas
žmonijai? Jeigu taip, tai Ro-
mos papa turi pasmerkti
**daugumą katalikų Vokieti-
joje ir Italijoje**, nes pirmie-
ji taip pat, kaip ir socialistai,
tai, kovoją už respubliką, o
antrieji yra net padarę blo-
ką su socialistais prieš fa-
šistų diktatūrą.

Savo išsiskokimu prieš so-
cializmą katalikų bažnyčios
galva nekaip užrekomen-
duos save Europos žmonių
akyse. Jie pamatys, kad ji-
sai, ažuot skelbęs minioms
tiesą, mėgina ją suklaidinti.

Versdamas bolševizmo
nusidėjimus ant galvos so-
cialistams, papa elgiasi taip
pat, kaip tie nesąžiningieji
politikeriai, kurie **speku-
liuoja žmonių nežinojimu**.
Seniaus budavo madoje gė-
dinti žmones anarchizmo
"baubu", ir politikeriai, no-
rėdami diskredituoti nepa-
tinkamus sau asmenis arba
partijas, apšaukdavo juos
"anarchistais". Nors socia-
listai griežtai kovodavo su
anarchistais, bet jie nuola-
tos budavo verčiami į vieną
krūvą su anarchistais.

Dabar atėjo mada prikai-
sioti socialistams "bolševiz-
mą" ir "komunizmą". Pa-
pai, kuris pretenduoja būti
"dvasiniu vadu" pasauliui,
nepritinka šitaip žemintis.
Niekas nesitiki, kad jisai ga-
lėtų suprasti tokią moder-
nišką teoriją, kaip socializ-
mas, kadangi savo "mokslą"
jisai yra pasėmęs iš vidur-
amžių gadinės raštų. Bet ji-
sai turėtų bent vartoti pa-
prastą "common sense"!

Apžvalga

NE VISAI
Klerikalų "Darbininkas" ra-
šo, kad socialistinė Meksikos
valdžia elgiasi lygiai taip, kaip
ir kitos valdžios kurios lau-
džia mirtingo šnipus ir maištin-
inkus.

"Šiandienomis," sako
"Darb.", "Meksike tapo su-
saudyti vienas generalas,
vienas majoras ir du kari-
ninkai už dalyvavimą vieno
maištininkų vado tarnyboje".

Lygiai taip, girdi, pasielgė
ir Estijos valdžia, kuri susau-
dė maištininkus komunistus, ir
Lietuvos valdžia, kuri susau-
dė vieną ar du snipus Klaipėdoje.

Mes manome, kad ne visai
taip. Pati Estijoje valdžia
skelbė, kad sukilėlių buvo tik-
tai 200 ir jie buvo numalšinti
per trejetą valandų. Reikiama,
rimto pavojaus valdžiai is to
sukilimo nebuvo. O vienok ji
išžudė keletą dešimčių sukilė-
lių.

Tuo tarpu Meksikoje sukili-
mas buvo is tiesų didelis. Prie-
jo buvo prisidėję kuone visi
armijos oficiai, ir jeigu dar-
bininkų masės nebutų umiai
stojusios pagalbei valdžiai, tai
ji butų buvusi nuverstą. Mi-
šiuose su maištininkais žuvo
daugybė žmonių.

Ir visgi, kaip "Darbininkas"
sako, Meksikos valdžia nubau-
dė mirtingai tik keturis asme-
nis.

Be to, kaip Estuose, taip ir
Klaipėdoje buvo susaudyti ci-
viliniai žmonės, paprastai piliečiai,
o Meksikoje — armijos karininkai.
Visam pasaulyje yra taip,
kad kariniai ir karininkai sto-
vi po aštria disciplina ir jiems
yra taikoma daug žiauresni į-
statymai, negu paprastiems žmo-
nėms. Kareivis arba oficieris,
kuris savo ginklą gautą is val-
džios, pavartoja ginkluotam
maistui prieš tą valdžią, atlie-
ka didesni nusidėjimą, negu
šiaip žmogus, kuris pasipriešina
valdžiai.

Imant domėn visas šitas ap-
linkybes, buvo galima manyti,
kad Meksikoje valdžia, nuslo-
pinusi maistą, ims skersti sa-
vo priešus tukstantais. O tuo
tarpu apie žudymą civilių žmo-
nių, dalyvavusių tame maiste,
negrūdėt; is paprastų karerių
taip pat, rodos, nė vienas ne-
buvo pasmerktas susaudymui.
Nužudyti tik keturi karininkai,
maistinininkų vada.

"Darbininkas" sako:
"Ar pagal 'Naujienas' yra
taip, kad mirties bausmė
yra blogas daiktas, jei jos
griebsi ne socialistinės val-
džios, o geras daiktas, jei
tą daro socialistai?"

Ne. Pagal 'Naujienas' taip
nėra. Musų nuomone, ir
Meksikos valdžia butų pade-
riusi geriau, jeigu būtų do-
vanojusi gvybę tiems keturiems
maistinininkų vadams. Zudydas
prasakaltėjų, kurie jau yra su-
imti ir todel nepavojingi, yra
bereikalingas žiaurumas.

Butų gerai, kad ir "Darbi-
ninkas" šituo klausimu užim-
tų aiškia pozicija, ažuot dar-
veidmainius priekautis Meks-
ikos valdžiai, kuri vis tik yra
nepalyginamai žmoniškesnė už
daugelį "krikščioniškų" val-
džių.

TAI DAR MELAGIAI

Komunistų spauda pakėlė
didelį riksmą dėl susikirimų
Chicagoje lietuvių rubsiuvių
unijos lokale 269-am.

Tą lokalą per keletą metų
kontroliavo komunistai. Nors
jų skaičius yra nedidelis, bet
jie visuomet ateidavo į mitin-
gus is anksto susiorganizavę ir
riksmu bei smėizmais atskirų
asmenų atgrasindavo daugelį
nariu nuo susirinkimų lankymo
ir tuo budu paimdavo viršų lo-
kale. Pasirobę lokalą į savo
nagus, komunistai panaudodavo
jį savo partijos propagandai ir
terorizuodavo kitokių pažval-
gų žmones.

Šitas komunistų šeiminkavimas
unijos nariams pagalbos is-
pnyko ir, atėjus laikui rinkti
lokalo viršininkus atėinan-
tiems metams, pasirodė nariuo-
se pasiryžimas atsikratyti nuo
Maskvos davatų diktaturos.
Del šito tai bolševikiški spau-
da dabar ir kelia riksmą.

Ji rašo, kad "mensėvikai"
susitarė su klerikalais ir tau-
lininkais, bando sugriauti lie-
tuvų lokalą!"
Vadinasi, išrinkti į organi-
zacijos viršininkus ne komunis-
tinius rėksnius, bet rimtus
žmones, tai — sugriauti! Ar
girdėjote, kad kas šitaip begė-
diškai meluotų? Komunistus,
matyt, jau apėmė desperacija.
Unijos griovikai is tiesų yra
patys komunistai. Nes jie vi-
suomet kelia organizacijoje
triukšmą ir kivirčus; visuo-
met kursto vienus narius prieš
kitus; visuomet ką nors smėi-
zia ar plusta. Nėra nė vienos
organizacijos, kuriai butų iš-
ėjys į sveikatą komunistų
"veikimas" joje; bet yra daug
organizacijų, kurios aciū jiems
tapo sugriautos arba nuo koto
nuvartytos.

Nuo bolševikų isigalėjimo
lietuvių rubsiuvių lokale, čia
irgi tapo žymiai sutrukdytas
organizacijos pletojimasis. Nes
daugybė narių visai nenorėda-
vo nė į mitingus lankyti, kad
uereiktų klausytis amžinų
Maskvos litanių. Visa eilė vei-
kliausių ir gabiausių unijistų
tapo atstumta nuo veikimo.

Smegenų košelėna

(Kauno kronika)

3. Kaip ministras su boba
provojo

Aš jau senai sakau: liudnu
gazinoko dalia. Dirbi žmo-
gus, procevoji, rodos, ir šmu-
gelio nevarai, ir kyšių neimi, ir
honoraro maža tegaumi, o kaip
tenka taip teka nukentėti.
Kad ir ne už savo, griekius!
Kad ir dabar va: parasiau
'Naujienoms' apie didelį ponę
leato direktorių, o žiurek, ir
taukia tave į teismą už lie-
tuva. Rodos teisybė buvo,
ir ką, bet ponams nepatiko.
ir teks tau atsitiupti į šaltąjį!
Tokijų liudnų minčių apėstas
apie šio svieto marzastes, se-
dų pasitrauk, taikos teisėjo
nucygd į ir žauku, kada ma-
ne pradės kutavoti.

Tik šit į teisėjo kamera įsi-
verčia toksai striukas bukas
panaitukas: kojios jam tokios
trumpučukės teisdugusios, kak-
ta į nosį jaugusi, pilvkusa per
plōšėjų į paviršų suminkštė-
jės, apatinė lupa atsiknojusī,
kaip pas nabašninką Pilotą,
— žodžiui, is visko buvo matyti,
kad tai nepaprasta asaba pa-
sirodė. O gi žiuriu čjį asaba
prieina prie taikos teisėjo ir
sako:

— Aš esu ministras toks ir
toks (čia jis pasisakė, kad jis
ministras esąs, tik as sarma-
lajuos šioje vietoje jo žodžius
pakartoti — toks jis liudnas
ministras, bet tikras — Die-
važ!). Taigi jis sako:
— Aš ministras esu, man lai-
kas brangus, ir prašom mano
bylą svarstyti pirmoj eilėj.
O teisėjas — toks senas, se-
nas vilkas: jau turbūt dau-
giau trijų dešimčių metų, kaip
prie taikos teisėjo suolo prilipo
ir is jo nebuvo atsikėles. Tai-
gi šis senas vilkas-jelius kad
pasakys ministrui:

— Čia yra teismas, čia visi
piliečiai lygūs, kad ateis tams-
tos eilė — pašauksiu!
Nors ponui ministrui ir la-
bai markatna buvo, bet prieš
vėjų nepapusi — ir turėjo jisai
atsisėst greta manęs griešnin-
kė.

O tas senis teisėjas — baisus
žmogus: ne tikait teisybę daro,
bet ir pamokslus sako. Pavyz-
džiui, tula rudbobė-žydelka ap-
skundė 8 klasės gimnazistę,
kam ši jai piragėlius nukniau-
kusi. Teisėjas jai pamokslą
sako: tokia didelė išaugusi, ir
dar gimnazistė — kaip tau
negėda vogti!

Ponas ministras sėdėjo ir ši-
lokių pamokslų klausėsi istis-
sus keturias valandas! Galų ga-
le — jo eilė — lengviau atsiduso!
Teisėjas skaito policijos su-
statytą protokolą. Pasirodo ta-
sai ponas ministras turėjęs su
kaz kokia moterėle pačiame
vidunaklį kažkokioj gatvelėj
neaiškų reikalėję, kurio rezul-
tate ir vienas ir kitas atsidurę
policijoje, o policija sustatiusi
protokola, pasituntė taikos tei-
sėjų. Ponas ministras tiki-
na, kad ta moterėle jam pade-
riusi nepadorų pasiulymą pa-
sakiusi "pojdiontė" (eismė),
jisai įsiseidęs ir pašaukęs po-
licija. O moterėle — šis toksai
svelhus minkstas sutvėrimėlis
— sako, kad visai kitaip buvė.
Butent, ponas ministras jį
šumtelėjęs į pasone, jį tam-
tarusi "nachat" (akyplesė), o
jam tai ir nepatike, — todel
jie čia teisme ir atsidurė.

Senis teisėjas krapsto pa-
kautį:
— Tai kuriom jusų dabar
tikėti: vienas taip sako, o ki-
las kitaip! O liudininkų ar tu-
rite?

Reikia tik stebėtis, kad uni-
jos nariai galėjo taip ilgai
pakesti štokiā padėti. Juo
greičiau jie pasalius nuo loka-
lo kontrolės tuos fanatiskus
gaivalus, tuo bus sveiktaus jų
organizacijai.

Ne! Pasirodo, niekas jų nė-
ra matęs!
Teisėjas susiraukė ir sako
moterėlei:
— Ar nematai, ponas minis-
tras įsiseidė — jis nori, kad
jo atsiprašytum!
— Na, jeigu ponui ministrui
patinka, kad as jo atsiprašė-
čiau, — sako moterėle vilio-
jančiai ponui ministeriui pus-
šypsodama, — tai as galėčiau
ir atsiprašyti!
— Sekretoriai! — sakė ener-
gingai teisėjas, — rašyk: po-
nas ministras su šia moteriš-
ke susitaikė! ir prizadėjo ne-
besipykti, — pridėjo teisėjas.

Ponas ministras ir moterėle
po protokolo pasirašė ir byla
baigė.
O jus tenai Amerikoje dar
kalbate, kad musų ministrai
ne demokrat, su prastais
žmonėmis neužiama, darbo vi-
suomenės naudai nedirba! Ras-
kite kitąj kurioj šaly tokį ki-
tą didelį demokratą, kaip mu-
sų ministras!

Cielikali jus visi, vilko sku-
ra, — šit kas!
4. Donžuanams linksmos
dienos busiā

Buvo kita kartā Lietuvos že-
melėj toksai užsienio reikalų
ministeris, kuris kunigas Pu-
rickis vadinos. Kai jis užsienio
politikā Lietuvos naudai varė
— tai kaip isimovė jisai pirštą
į nosį, taip ir neisimovė per
visą savo ministeriavimo lai-
ką. O kai jis kokaiū Lietū-
vos naudai sinkavo, tai aukš-
niai pentinėliai žvangėjo...

Seni laikai tai buvo. Tuo-
met visokie cicilikai ir šalup-
riai Lietuvos baltą dunelę val-
gė ir prieš kunigą Purickį by-
lą iškėlė.

Tais laikais yra buvęs Lie-
tuvos teisingumo ministras
ponas Antanas Tumėnas. Ir jis
tuomet cicilikams nei žodelio
nevamptelėjo, leido bylą iškelti.
Uostė, uostė byla Lietū-
vos aukščiausia teismo įstaiga
Vyriausias Tribunalas, ir su-
uostė, kad kunigas Purickis
skersai ir išilgai lastras. Pa-
skelbė valdžios pūčioza, kad
teismas iesko pasislėpusį nuo
teismo kunigą Purickį, ir pra-
šė visų valdžios įstaigų ir šiaip
gerų žmonių, kurie sutiks tą
kunigą, tuojau jį į teismo ran-
kas pristatyti.

Kunigas Purickis tame pat
valdžios oficioze prieš Vyr.
Tribunalą atsilojojo, straips-
nius į jį iki šiai dieni atbe-
rašo ir į teismą neina.

Tuomet tai gerajam Anta-
nui Tumėnui, teisingiausias
žmogus is visų teisingųjų šir-
dis suskaudėjo neispaakytai
graudžiai, ir jis pasiryžo bylą
numarinti. Nujausdamas, kad
buvusis ministeris pirminkas
Galvanauskas turės pasitraukti,
rašo jis jam laišką, prašy-
damas pasiklausti Seimo nuo-
monės, ar jis gerai padaręs,
kaipo teisingumo ministeris,
leisdamas prasakaltėlius pa-
traukti į teismą. Galvanaus-
kas šiaip labai drąsus vyras, šį
žygi susisamtiėjo, ir nebeiš-
driso Seime tokij dalykų klaus-
ti. Pasitraukus Galvanauskui
jo vieton atsistojo gerasirdis
teisingiausias is teisingųjų Tu-
mėnas ir pasiryžo bylos mari-
nimo darbą toliau varyti.

Į savo rašytą laišką pat-
sau atsako, paduolė teisingu-
mo ministerio prašymą (Go-
patios), jisai, ministeris pir-
mininkas, paduoda Seimui
svarstyti, atsiklausdamas, kas
jam daryti, jeigu Lietuvos
Teismas nusikaltėlius į teismą
traukia?
Seimo juridinė komisija, net
patys šventieji, joje įsisedu-
siej atsisakė tokį dvylijo mi-
nisterio prašyma svarstyti;
prašymas net tokiai komisijai
perdaug kvailas pasirodė, pra-
šymo žulikystė perdaug neis-

mintingai pridengta. Tačiau
gerasirdis Tumėnas tuo nepa-
sitenkino: savo prašymą in-
sė Seimo pilnačiai svarstyti. Ir
išdrožė prakalbą — baisiai man-
drią, ir pradėjo — grynai juri-
diskai — tai yra tumėniskai,
kaip teisingumo ministeriui
tiktai ir pridera.

Sako esą, jeigu pasitaiko,
kad vyras išžagina moteriškę.
Tuomet toji moteriškė patrau-
kia vyrą į teismą. Eina tardy-
mas. Jeigu moteriškei kartais
širdis kiek suminkštėja, jeigu
ji atsima byla is teismo, tai
tuomet niekas nebeturis
teisės bylą prieš vyriskiū
bekelti. Taip esą ir šį kartā.
Lietuva esanti — tai moteriš-
kė, o kunigas Purickis — tai
vyriskis, kuris ją išžagina
(Dievaž, ponas Tumėnas šį pa-
vyzdį savo kalboj ir priedė!).
Dabar esą klausimas: koks
reikalas išžaginti moteriškę
su vyriskiū besilydinėti? Savo
nekaltybės jinai vistiek nebe-
sugražysianti, tokio darbo val-
sui vistiek nebeisvengsianti,
pati vistiek kentėsianti, tai
kam dar į nemalonumus ir
vyriskiū traukti?.. Taip pat esą
ir čia: Lietuva esanti kunigo
Purickio darbu išžaginta, šio
reikalos pasekmės, jau pasiro-
džiusios, jų toliau nebeisveng-
ti. Nukentėjo esą — ir gerai:
kam dar gerą žmogų be reika-
lo skandinti: negi susiženys
jisai su Lietuva!

Ir gerasirdis Tumėnas pa-
siulė bylą numarinti: tai yra
pasisakyti, kad byla be reika-
lo iškelta ir atimti ją is teismo.
Kai Seime šis prasakaltimas
teko balsuoti, išėjo didelė ma-
kalynė. Už pasiulymą visų
pirmą paško balsuoti kunigai
žinoma dalykas suprantamas,
jie ir šiuo žygiu neužiūre-
savo reikalų ginti. Bet pasi-
taikė, kad Seime tuo kart bu-
vo vis tikitai daugiau ženotų
žmonių, negu neženotų; jie tai
ir susirupino dėl savo ateities.
Jeigu už moteriškių išžaganimā
nebaus visokių balandziedų
ir šunalupų, tai kas is jų sei-
mydžės laimės gali beikėti?!

O tuomet ir moterims butų pa-
sitaicsinti hepigā: nuslėnkė
prieš pajėgā — nieko nepadar-
ysū... Iš to gali tikitai seimyninė
košė teisėiti. Tuomet tai ir
pasidarė etbuklas. Seimas pa-
siskirstė į dvi šaikas: ženotie-
ji be tikybos, ir tautos, ir luo-
mo, ir įsitikinimų skirtumo
susijungė prieš neženotus — ir
nubalsavo mandrią rezolucija.
Nubalsavo, kad Seimas yra Sei-
mas, o Purickis yra Purickis,
o jeigu kas yra konstitucioj į-
rašyta, tai ten tikrai ir yra į-
rašyta: kas netiki — gali pasi-
skaityti ir įsitikinti. Ši rez-
olucija todėl tokia mandri iš-
ėjo, kad už ją balsavo žmonės
ne sulyg partijų, bet sulyg ženo-
tummo laipsnio, vadinas bal-
savo žmonės įvairių partijų.
Vadinas, prieš ženotųjų balsus
pono Tumėno pasiulymas apie
Purickio bylos panaikinimą nu-
ferliota.

Is visos šios istorijos įdo-
miausia tu aplinkybė, kad už Tu-
mėno pasiulymą balsavo drau-
ge su kunigais ir visos mote-
rys, susiburūsios prie šventųjų
demokratų krikščioniškos vė-
liauovės...

Is tokio fakto atitinkamos į-
staigos, kaip teko man patirti,
jau padarė reikalingų išvadų.
Tuoju sudaryta pasitikėjimo
bendrovė, pasivadynusi "Biksini-
ninkais", į kurią įėjo šv. Zitos
atstovė, Moterų Katalikų Drau-
gijos, Gvojo Bazončiaus ir
darbo federantas, "Biksini-
ninkų", Bendrovės uždavynys — test
kunigo Purickio laimingai pra-
vėdėta darba, priitakant jį tik-
tai ne sachariniui ir ne Lietū-
vai, bet einant Tumėno pavyz-
džiui... Kolkas eina skubus vi-
sų viengūnių — semmergių ir
senbernių — registravimas. Je-
igu kas is Amerikos donžuanų
norėtų prisidėti prie "biksini-
ninkų" bendrovės — gali kreiptis
šiuo adresu: Kaunas, Ožėskie-
nės gatvė, "Biksini-
ninkų" bendrovės registracijos skyriui.

5. Loto klubai.
Jeigu ne tie loto klubai, ku-
rių šį rudenį mus ponas Die-
vas nepasigalėjo, tai istikrųjų
nebutų kur pasidėti. O kai yra
jų iki sočiai, tai ir rojasus ne-
bereikia. vis kažkaip įvairiau
ir šioj asarų pakalnėj. Pavyz-
džiui — šia ilgas, ilgas rudens
vakaras. Ilgu, nuobodu, nors
už pečiaus lisk! Ir tokį liudną,
ilga, nuobodu rudens vakarą
imi žmogus ir galvoji:
Ar čia man nueiti į loto klubā,
ar ką jau. Sumanei nueiti
— ir sakai žmonai:
— Mariuk, širdel, as noriu
šiadinė į loto klubā.
Zmona taas gali leisti į klubā
eit, gali ir neleisti. Jeigu lei-
do, tai jau gerai, o jeigu ne-
leido, tai tu turi du išėjimu.

Tu gali nuo žmonos pabėgti
arba nepabėgti. Jeigu nepavyko
au nuq žmonos pabėgti, tai
au gerai. O jeigu pabėgti pa-
vyko, tai tu turi dar du išėjimu.
Tu gali į loto klubā patekti
arba nepatekti (pavyz-
džiui, pas Maušą užkliuti). Je-
gu į loto klubā nepatekai, tai
au gerai. O jeigu patekai, tai
tu turi dar du išėjimu.

Tu gali loto lošti, arba ne-
ošti. Jeigu loto neošti tai jau
gerai. O jeigu lošti tai tu tu-
ci dar du išėjimu.
Tu gali išlošti arba pralošti.
Jeigu tu išlošei tai jau gerai.
O jeigu tu pralošei tai tu tu-
ci dar du išėjimu.

Tu gali išlošti arba pralošti.
Jeigu tu išlošei tai jau gerai.
O jeigu tu pralošei tai tu tu-
ci dar du išėjimu.

Tu gali šaukti pagalbos, tu
gali pagalbos ir nešaukti. Jei-
gu tu pagalbos nešauksi ir ki-
nini be kelnių namo, tai jau ge-
rai. Bet jeigu tu pagalbos
šaukti, tai tu turi dar du išėjimu.
Tu gali pagalbos prisiskaukti,
gali jos ir neprisisaukti. Jei-
gu tu policijos neprisisaukei,
tai jau gerai. Bet jeigu poli-
cija atėjo, tai tu turi dar du iš-
ėjimu.

Jeigu policija įtikė, kad tu
jai paskui duosi kyšį, tai jau
gerai. Bet jeigu policija ne-
patikės galinti iš taves kiek
paciplėnhyti, tai jau galas: tu-
omet tau jau nebėra nė vieno
išėjimo...

Taip mes čionai Kaume ir
linksnamės kas vakarą.

PAIESKOMA

- 1) Bortkevičaitė-Bogušenė-
Paul. Atvyko Amerikon, rodos,
1907 metais ir gyveno Amster-
dam, N. Y.
- 2) Liutkauskas, Vincas (Wil-
liam), atvykęs Amerikon 1910
metais ir gyvens Wilkes Barre,
Pa., 656 E. Northhampton St.
- 3) Voronavičius, Ambrožėjus,
atvykęs Amerikon 1909 m., ir
gyvenęs po šiuo antrašu: 312 N.
Water St. Brooklyn, N. Y.
- 4) Sarapinas, Juozas, atvykęs
Amerikon 1912 m. ir gyvenęs
Shenandoah, Pa.
- 5) Stromilaitė-Jarienė, atvy-
kusi Amerikon prieš 17 metų.
Gyvenusi po antrašu 248 Con-
gress Ave., New Haven, Conn.
Rodos buvę pasivadinę Tony Har-
ris.
- 6) Stromila, Adomas, atvykęs
Amerikon 1913 metais, gyvenęs
po antrašu 63 York St., New Ha-
ven, Conn.

Paieskoniems turime svarbių
žinių, todėl jie patys, arba kas
apie juos žmantis prašoma atsi-
hepti šiuo antrašu:
Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
New York City, N. Y.

J. J. STASULANIS

(EAGLE MUSIC CO.)

Čia yra geriausi Player Pianai, arba Grand Pianai. Geriems artistams jie yra labai gerai žinomi. Steinmeger, Franke, Baldwin H. Y. Charlton, Schareder & Son, Harding Boston.

Mes duodame ant lengvų išmokėjimų, taipgi senus išmainom ant naujų. Pas mus 100 dolerių pigiau negu, kad kitose krautuose. Musų Pianų kainos \$75.00 ir augščiau. Taipgi Lietuviški Rolij dainų, šokių didžiausiam pasirinkime.

Irgi Vietrolas, Victor Lietuviški Rekordai tukstančiais numerij. Nauji kas savaitę!

3236 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

Margumynai

Pasaulinis prekybos laivynas

Prieš didįjį karą prekybos laivynas jau buvo tiek išsivystęs, jog tarptautiniam prekybos susisiekimui vaidino labai žymią rolę. Tačiau užėjęs karas suardė daugelio valstybių santykius ir prekybos plėtojei buvo užkirstas kelias. Ši pastaroji aplinkybė sumažino prekybos laivų judėjimą, o patys karo veiksmai — ir prekybos laivyną. Daugelis tolimojo plaukiojimo laivų buvo paimta karo reikálams ir tuo budu išbraukta iš prekybos laivų skaičiaus, o nemaža dalis likusiųjų — paskandinta.

Tik keleriais paskutiniaisiais metais pasaulio prekybiniai santykiai pradeda atgyti, o podraug didėti ir prekybos laivynas. Anglų statistikų duomeniais, šių metų liepos m. 1 d. viso pasaulio prekybos laivynas turėjo 64,023,000 tonų (1 tona — 976 — 922 kilogramų) talpos, tuo tarpu kai pereiniais metais jo didumas tesiekė apie 62,000,000 tonų. Tačiau palyginus šių metų prekybos laivyno statistiką su 1922 metais pasirodo, kad ji yra beveik 1,000,000 tonų sumažėjusi. Tada aiškinama tuo, kad šiemet daugelis laivų statymo bendrovių nemaža laivų dėl netinkamumo visiškai išardė. Šiaip tenka pažymėti, kad po karo žymiai didėja motorinių laivų skaičius. Iš visų 64,023,000 tonų būrinams laivams tenka 2,509,000 ir motoriniams — likusios 61,514,000 tonos.

Kalbant apie atskiras valstybės daugiausia nukentėjo per karą Vokietijos prekybos laivynas, tačiau jo atstatymas gana sparčiai žingsniais eina priekin.

Iš šių metų davinių matyti, kad Vokietijos prekybos laivynas jau pasiekė apie 60% prieškarinio. Kitų valstybių pr. laivynas, išskiriant Japoniją, netik nepadidėjo, bet net žymiai sumažėjo. Šiai grupei pirmon galvon galima priskirti Jungtines Valstybes ir Prancūziją. Pirmosios pr. laivynas sumažėjęs beveik 1,100,000 tonų, antros — 240,000. Iš bendro pasaulio prekybos laivų skaičiaus 27% tevirtojama vos 5 metai. Tuo budu po karo pastatyta daugiau, negu ¼ viso tonazo. Beveik pusė naujai pastatytų laivų priklauso Vokietijai.

Apskritai, palyginę šių metų davinius su poros dešimties metų atgal, pamatysime, kad pasaulio prekybos laivynas išaugo dvigubai. Taip 1907 metais bendras prekybos laivyno tonazas siekė 33,000,000 tonų, t. y. 31,000,000 tonų mažiau, negu šiemet. Šie skaičiai patys savaime sako, kokios svarbos teikiama užsieny prekybos laivynui.

Lietuva, atgavus Klaipėdos kraštą, irgi turi laisvą išėjimą į jūrą. Tačiau jis visiškai naudingas bus mums tik tuomet, kai turėsime savo prekybos laivyną. Tai atsiėskime savo bendromis jėgomis visokeriopai

remdami tas organizacijas, kurios jau dabar rūpinasi Lietuvos prekybos laivyno steigimu. Km.

Emeraldai ir rubinai yra brangesni už deimantus

Nors paprastai yra manoma, jog deimantas yra brangiausias papuošalas, bet tikrenybėje nėra taip. Emeraldas yra nepalyginamai brangesnis. Geriausias emeraldų randama Venecuėjoje ir Columbia. Tvirtinama, kad pasaulyj dar yra emeraldo žiedų, kurie buvę padaryti Kleopatros laikais.

Geros rūšies rubinai irgi kainuoja daugiau, negu deimantai.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS!

Nembkėite brangiai už laikrodžius ir už kitus auksinius daiktus; atėikite prie manęs gausite kuo pigiausiai. Už viską garantuoju.

Anton-Kazaitis,
753 W. 35 St.
netoli Halsted St.

Chiropractic The Master Raktas Kuris Atidaro Duris į Sveikatą

SUIRIMAI hile vienos sklandų dalių gali pakti nuo NERVOS pri- spaudimo nugaros kaulikada:

- SMRGENU
- AKIU
- AUSU
- NOBLES
- GERLLES
- RANKU
- SIBIDES
- PLAUDU
- KEPENU
- PILVO
- SALDGLILES
- BLUZNIES
- INKSTU
- PLONUJU ZARNU
- DIDZIUJU ZARNU
- LYTINIU ORGANU
- SANARIU KOJU

Dr. Paul Baumann
Chiropractor Palmer mokyklą baigęs X-Ray specialė egzaminacija.
3462 So. Halsted St.

LITTLE SPINOGRAPHS

Protingų žmonių stovis yra geriausias kuo- met jie yra sveiki.

Buti sveikame stovyje, tai reikią buti geriausiam stovyje. Protingi vyrai ir moterys nori būti tokiame stovyje ir kodėl jie negali būti?

Chiropractic gydymas suteiks jums sveikatos stovį. Sekite saugų kelią — linkui Chiropractic.

DR. J. M. FINSLOW,
Chiropractor
1645 W. 47 St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7006
Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakaro. Nedėlioj nuo 10 iki 12 diena.

Didelis Pasirinkimas Kalėdinių Dovanų

Deimantinių žiedų, laikrodžių, muzikališkų įstrumentų ir rašomų mašinelijų.

Suteikiame teisingą pataravimą. Kreipkitės prie

S. P. KAZLAWSKI
4632 S. Ashland Ave.

Paskutinis Priminimas

Kad dar galima užsisakyti ir turėti ant Kalėdų

Grojikliu Pianu

Is The Peoples Furniture Companijos, už žemiausią kainą ant lengvų išmokėjimų.

Peoples Furniture Companija kas metai apie šį laiką apreiškia pijanų pasiulijimą už nužemintas kainas, delto kad padarius musų kostumeriams prieinamiausius budus išgyti pijaną ant švenčių ir kad nereikty lietuviams įjėskoti pijanų kitose krautuose.. — Ir kaipo visiems yra žinoma, kad mes esame didžiausi Lietuvių Krautuvinkai Amerikoje ir darydami didelę apyvartą biznyje visuomet galime duoti geresnį pijaną už žemesnę kainą.

Štai keletą pavizdžių talpinamė žemaus, ir meldžiame Tamstų negaišti laiko matyti šiuos bargenus Subatoje, Panedėlyje arba Utarninke ir pasinaudoti šią progą.

PRIMAM SENUS PIJANUS AR GRAMAFONUS Į MAINUS KRAUTUVĖS ATDAROS VAKARAIŠ IKI 9 VAL. VAKARE.

THOR skalbimui mašina

\$95 ir augščiau

Idealė dovana moterei arba motinai. Už \$10 pristatysime į jusų namus.

KALUZY & COMPANY, Inc.
5053 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 6704

Meldorf Player Pijanai

Šis pagarsėjęs \$650.00 vertės muzikališkas įstrumentas turi užsipelnes pagyrimą nuo kiekvieno žmogaus kurie jį turi. Kaipo pijanas tyro balso, tvirto subudavojimo ir dailaus nubaigimo, grojijantis visokius Rolus ir užtikrintas suteikti geriausią muziką namuose. Šu šiuo pijanu duodame, suolej, Rolems šepelį arba liampą ir 25 Music Rolls, visa \$375

Lengvi išmokėjimai — be palukų

GARSIAUSI KIMBALL GROJIKLIAI PIANAI

Prieš perkant pijaną kitokių padarymų protingiausiai butų pamatyti ir išgirsti Kimball Pijaną. Kimball Pijanai turi savyje nepaprastus budus del kurių yra visi pagarsėję artistai, muzikos kolegijos ir mokytojai pamilėję KIMBALL patis vartoti Yra pripažinta visur, kad KIMBALL PIANAI YRA MUZIKOS MOTINA. Kimball grojikliai pijanai išgrajija gūdas tikrai taip kaip su pirštais, galima kontroliuoti labai paprastu budu ir grajiti taip kaip žmogaus jaunai geidžia. Tikrai dar nėra pijano padaryto kurį galima būtų palyginų su Kimball. Mums yra vistiek kokį pijaną Tamsta pirkite, bet mes norime Tamstai patarti idant nenukaltintum must už nepatarymą, nes mes turime kasdieną daug atsiėskiančių žmonių, kurie piukę pijanus kitur palaikę porą metų turi mainyti ant Kimball su didžiausiais nuostolais. Atėikite, pamatykite ir išgirs- skite Kimball musų Krautuvėse. Už mažą inmokėjimą nuvešime Kimball į Jusų namus ant Kalėdų, o liekančius imkite 2—3 metus laiką apmokėti. Su Kimball Pijanu duodame suolej ir Rolus — Kimball grojikliai Pijanai yra apkainuoti šeip:

STYLE 38	STYLE 44	STYLE 45	STYLE 45
\$490	\$375.00	\$595.00	\$675.00
		\$775.00	

Pasirinkimas 4 skirtingų nubaigimų.

Kerzheim Grojikliai Pijanai

Šis pasiulijimas ant Kerzheim grojiklių pijanų tikrai parodo, kad Peoples Furniture Co. pigiausiai parduoda pijanus, negu jokia kita krautuė Chicagoje. Šis pijanas yra gerai padarytas ir dailiai nubağtas ir tikrai turintis vardą Kerzheim. Su šiuo pijanu duodame suolej, Rolems šepelį, liampą ir 25 Music Rolus. Visai dykai. Klauskite tų žmonių, kurie turi Kerzheim ir kiek jie moka, o mes parduodam \$295 tuos po

Reikalaujame \$25.00 įmokėti, liekančius po \$5.00 į mėnesį be paluku.

PATYRĘ LIETUVIŲ SIUVEJAI

Overkotus ir siutus padarom kaip tik norit. Turim didelį pasirinkimą veliausių madų rudeniinių ir žieminių materijų. Kainos prieinamos. Pataravimas mandagiausias. Kreipkitės pas mus, o busite užga- nėdinti.

G. SKOBY ir J. AUGUST
2150 So. Hoyne Ave., Chicago.
Tel. Canal 7031

CUNARD

Lietuviai važiuojant Lietuvon svečiuosna nelgesniam laikui kai metams galės grįžti Amerikon neatsizvelgiant į kvotą.

LIETUVA

trumpiausiu laiku, kas Seredą, tre- jais ekspreso laivais BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA (per Cherbourg ar Southampton)

Iš Lietuvos į Amerika JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jiems pagelbą ir rodą. Visi trečios klesos keleiviai turi atakirus kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkmenų klauskis vie- tos agento arba

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

ELEKTRA

Šviesą ir pajėgą suveidame į senus ir naujus namus, taipgi šiltes. Cash arba ant išmokėjimo. Pirmatini Lietuvių Elektro Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARKES, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Marshall Grojikliai Pijanai

Už beveik pusę kainos, kad jis yra vertas. Šis gerai žinomas grojikle- lis Pijanas padarytas iš parinkto materijolo del žmonių kurie nori ir supranta geriau išbolubintą mu- ziką. Kiekvienas pirkdamas šį pi- janą suėdys \$200.00—\$300.00 do- lerių ir turės sau namų linksmin- toją per visą amžį. Su Marshall pijanu duodame suolej, Rolems šepelį ar liampą ir 25 Music Rolls, \$490

Lengvi išmokėjimai — be palukų

PILNAS RINKINIS KALĖDINIŲ MUSIC ROLLS ir REKORDU LIETUVIŲ KALBOJE

Paminkite Vardą ir Krautuvių Adresus.

TWO LARGE STORES

The Peoples Furniture Co.

FURNITURE RUGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE

FURNITURE FOR BETTER HOME

4177-79-81-83 Archer Ave.
Kampas Richmond Gates

1922-24-26-28-30-32 So. Halsted Street
Prie 19th Place

CHICAGOS ŽINIOS

Sportas

Atletikos klube šiandien bus treniravimos

Universal Atletikos klube (Universal State banko name) šiandien bus treniravimos. Svarbiausios poros treniruosis tarp 7 ir 9 val.

Didelis burys sportininkų rengiasi atvažiuoti iš Indiana Harbor. Zada buti daug ir kitų pramogų. —N.

Ristikų klubas.

Iki šiam laikui mūsų sportininkai, kaip popiežius Pijus IX nepažino Kristaus, taip ir jie negalėdavo susirasti, nes nepasipažino. Garsūs, garsūs "Naujienose", kad sportininkas ieško sau priešų, kad kas jį paguldytų kryžium. Žinoma, nevisus sportininkus ir pasiekdavo laikraštis, tad po keleto savaitių nuo savo draugų sužino, kad jam yra progą persitikrinti, kaip jis yra tvirtas ir geras ristikas.

Dabar, kuomet įsikūrė mūsų sportų klubas, 814 W. 33 St. susirenka visokio sporto vyrų. Tenai sueina ristikai, kumštiniškai, biliardininkai ir kiti. Jie kas miela dieną ir vakarą tenai treniruojasi, kad išlaikyti savo senai užpelnytą čempionatą. Klube yra puikus matrasas ant kurio, kaip ant sienos kugio mūsų sportininkai neršti. Yra del kumštinių bulė (puslė), kurią jie daužydami išgrajina visokias melodijas. Vežimas, kuriuo jie ant vietos važinėja yra laviniukai, kaip ant sienos kugio mūsų sportininkai neršti. Yra del kumštinių bulė (puslė), kurią jie daužydami išgrajina visokias melodijas. Vežimas, kuriuo jie ant vietos važinėja yra laviniukai, kaip ant sienos kugio mūsų sportininkai neršti.

Dar pereita vasara, kuomet jie bandė "užkariauti" SLA, jie ėmė šlykščiai užsipuldinėti ant kai kurių žymesniųjų veikėjų, keikdami juos savo "prakalbese", šmeiždami spaudoje ir leidami apie juos visokius biaurius paskalus. SLA. seime, Wilkes Barre'je, bolševikai pareiškė, kad jie "sunaikinsią" Df. A. Montvidą. Dabar jie veda karą jau ne tik prieš Montvidą, bet ir prieš adv. K. Gugį.

Dabartinė jų kerštinė "strategija" yra tokia, kad jie susiranda koki asmenį turintį piktumą ant žmogaus, kurį jie nori "sunaikinti." Tą asmenį jie sukursto paduoti ant to žmogaus koki skunda, užvesti bylą, ar kā nors panašaus, prižadėdami skundikui eiti pagalbon. Paskui jie ieško "liudininkų" arba patys "liudija" prieš tą nepatinamą žmogų ir peizoja jį savo šlamštuose.

Sitokiomis priemonėmis bolševikai mano žymesniuosius savo priešus "naikinti" viena po kita ir tuo būdu užimti visas pozicijas visuomenės judėjime.

Jeigu šitam bolševikų keršto karui prieš atskirus žmones nebus padarytas galas, tai šimtas žino, ko lietuviai susilauks. Juk pagalios nė vienas asmuo negalės jaustis apsaugotas nuo jų atakų. Melagingais skundais ir kreivais liudymais galima nekaltiausią žmogų paversti "žmogžudžiu", "vagim" ir kuo tikta nori, ir padaryti jam baisiausią skriaudą.

Rimtesnioji mūsų visuomenės dalis turėtų jau pagalvoti, kaip nuo tos kerštinčios šalkos apsigynus.

J. Vaičkaus Dramos Teatras

Jau ankščiau buvo paskelbta laikraščiuose Vaičkaus Dramos teatro gana įdomus ir rimtas repertuaras. Veikalai taip parinkti kad jais gali susijdomauti įvairių pažiūrų žmonės. Parinkime veikalų visur matyti objektyvumams. Pirmoji eilė išvysim scenoj mūsų žymiausio dramaturgo Putino garsų jo kurinį "Valdovo Sunų".

Tragiškoj Krunos rolėj pamatysim J. Vaičkų: Danguolis—P. Tendžiulyte. Tai rolė jai labai atitinka netikrąi sulig sielos pergyvenimui, bet ir sulig jos grakštumo ir elastingumo judėjimų-manerų. Danguolė, kaip patsai pavadinimas reiškia, ir turi pasižymėti savo nežemiška išvaizda. Beabejo, įdomu bus pamatyti beveik Hamleto rolėj ir mūsų "Dramos tėva" gerb. J. Vaičkų. Taip turtingoj ir dėkinjoj rolėj mums chicagiečiams dar neteko matyti, todėl dabar turėsim progos pasižiūrėti savo talentingais pilnai tobulais artistais.

Mus chicagiečius džiugina vienas apsiireškimas, kad gerb. J. Vaičkus pradėjo nuo smulkių dalykėlių, o dabar žengia gigantiškais žingsniais į paslaptingą mūsų pasaulį ir veda paskui save jaunuolių būrius, žadindamas juos sieloj pasislėpusius mūsų jautrijoj liet. širdy giliais mintis, praktinius jausmus.—N.

Paskaita prieš Kalėdas

Prieš Kalėdas tą nedėdienį, reiškią, ryto, Mokslu Draugai Chicagoje rengia įdomią paskaitą apie Kristaus Užgimimą. Ją laikys Raymondo Institute (31 g., netoli Halsted) "Naujienu" redaktorius, P. Grigaitis.

Prelegentas ketina išdėstyti, kā apie krikščionybės steigėjo gimimą sakė Biblija ir istorijos mokslas. Apie tai bus įdomu kiekvienam paklausti, kadangi lietuvių literaturoje tuo klausimu dar yra mažai rašyta.

Jeigu paklaustum by kurio žmogaus, kodel gruodžio mėnesio 25 dieną yra švenčiama Jėzaus gimimo diena, tai įsiai, veikiausia, nežinojų, kā j tai atsakyti. Daugelis žmonių mano, kad Kalėdų šventė tai ištiesų yra ta diena, kurioje gimė Kristus. Bet tai yra ne tiesa.

Sąryšyje su padavimais apie Kristaus gimimą yra da ir visa eilė kitų klausimų, kuriuos rebus žmogus sugebėję teisingai išsiaiškinti, nors "krikščionybė" jau yra skelbiama beveik per du tūkstančių metų. Mat, kunigai, kurie yra pasisavinę krikščionybės mokymų monopolį, tiesos žmoniems dažniausia nesako.

Si Mokslu Draugų paskaita prasidės lygiai 10:30 val. ryto. Publika yra kviečiama ateiti laiku. —K-as.

SLA. 134-tos Motery kuopos darbuotė

Gruodžio 5 d., McKinley parko knygynė, minėtos kuopos įvyko priešmetinis susirinkimas. Tarp daugelio svarbių kuopos reikalų nutarta paaukoti Lietuvuos našlaičiams \$10.00 per Chicagos Komitetą Lietuvos Našlaičiams šelpti.

Komisijon šokių vakaro (29 d. spalio) rengimo pranešė, kad likusį to vakaro pelną \$15.00, pasiuntė SLA. našliū ir našlaičių fondui.

Išrinkta 1925 metams kuopos valdyba: pirm. P. Balickienė, vice-pirm. M. Kenutienė, užraš. rašt. J. Yozavitiene, fin. rašt. K. Katkevičienė, izd. Z. Žilvitiene, izdo glob. K. Jakubkienė, organizatorė O. Biežienė kuop. Dr. kvotėjas Dr. S. Biežis. Reiškia, veik visu valdyba pasiūlo senoji.

Išduota naujoms narėms 8 paliudijimai. Prie kp. prisirašė Magdelena Luomanienė, Julė Šiaudikienė ir Anelė Guntorienė. Kuopa greitai laiku surengs gražų vakarą naujų narių pagerbimui.—Sekretorė.

Iš Liet. Motery "Apšvietos" Dr-jos

Gruodžio 7 d. Mark White parko knygynė, minėtos dr-jos įvyko priešmetinis susirinkimas. Tarp apšvietų daugelio svarbių reikalų išrinkta 1925 m. dr-jos valdyba, veik visa senoji: pirm. K. Katkevičienė, vice-pirm. A. Barveičienė užrašų rašt. M. Viščulienė, fin. rašt. J. Jozavitiene, izd. A. Valančiauskienė, izdo globėjos K. Jakubkienė ir Z. Paniskienė (nauja), kny-

gė E. Mockienė, maršalka E. Milerienė.

Kadangi Liet. Mot. Dr-ja Apsvieta savo narėms per 10 metų neįmumsios iš dr-jos pašelpo jų pagerbimui teikia gražias brangias garbės dovanas, tai ir šiame susirinkime minėta dr-ja kaip tik ir turėjo laimėti suteikti dviem savo garbės narėms, butent, Genдрtai Žurauskienėi ir Marijai Ysienėi labai gražias sidabrinės dovanas, kurias joms vardan dr-jos pirm. K. Katkevičienė įteikė. Abiejų narių veiduose matėsi didelis patenkimas. Taipgi linkamu atsistojimu pagerbta ir mirusios dr-jos narės. Susirinkimas buvo gyvas, pavyzdingas ir skaitlingas. —S. Narė.

Brighton Parko

Šeštadienio vak., 13 d. gr., pnia K. Jakubkienė savo stuboje, 2850 W. 40 Str., panelėi Vandai Svetlauskaitėi, kuri neabejojama greitu laiku žada tapti pnia J. Bijanskiene, surengė šaunų priešvstinį suprių vakarą. P. J. Bijanskas ir' p-lės Vandos motina prigavingu būdu atvežė p-lę Vandą p.p. Jakubkų namuose iš ko buvo daug gražaus juoko. P-lė Vanda ir p. J. Bijanskas abu yra birutiečiai ir geri lietuviai, tad jų pagerbimui, palinksimimui susirinko didelis būrelis svečių. Iškilmingoje vakarienes paprašius p. O. Biežienėi, keletas svečių kaip tai p. K. Katkevičienė p. J. Jozavitiene, M. Milerienė,

Pirmu nęgu pirkši pianą, parmatyk šita Players Piana: gražus riešuto medžio dailiai padarytas, kaina \$245.00 su 25 Rolėmis ir liampa. Kitas vartotas Player Pianas, kaina \$145.00, Upright Pianas, geras kaip naujas \$65.00
Phonografas Console, gražus, su 25 rekordais \$63.00
Elektrikinė liampa, vertės \$25.00, už \$12.50

JOS. F. BUDRIK
3327 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Pinigai

iš Bridgeport ir LIETUVA per NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

Dr. S. Biežis, Dr. P. Luomanas, O. Biežienė ir kiti pasakė tam vakarui atitinkamų kalbų, reikšdami abiem jaunuoliams geriausių linkėjimų, kas darė gilaus įspūdžio.

Jaunuolius apdovanota daugybėmis įvairių dovanų. Visi svečiai ir jaunuoliai gražiai linksminosi.—N. N.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

ŠAUKIAMAS MITINGAS

Lietuvių Tautos Katalikų Šventos Marijos parapija, Gruodžio, 21 dieną, 1924 metus, 12:30 minutes po pietų, savo svetainėj, po bažnyčia, 35th ir Union Ave., priešmetinis mitingas ant kurio malonėtik susirinkti. Bus renkama valdyba ir trusčiai. Kviečiame visus tuos, kurie esate prisidėję pinigais ar darbu ir visus parakvijonius ir taip atjaučiančius. Mes turime bendrai veikti nepaneikindami savo tautos. Bus daug reikalų kuriuos turės patys parakvijonai nutarti.

Kviečia KOMITETAS

Your Credit is good

Precious Jewelry

14 karato žalio aukso, pinigais arba išmokėjimais.

Mes gražinsime pinigus atgal, jei nebusite užganedinti.
Nuo \$5.50 iki \$26.75.

Didelis pasirinkimas Paller melynų arba baltų. Geriausi.

Puikus pasirinkimas nuo \$12.00 iki \$50.00.

Mėlynas ir baltas deimantas, 18 karato balto aukso \$24.50
Elgin laikrodėliai, nuo \$15.50 iki \$75.00.

Mes importuojame deimantus, todėl mes galime parduoti jums 25% pigiau negu kiti šiame mieste. Ateikite ir pasirinkite patys.

Mūsų krautuvė atdara kas vakaras iki Kalėdų
Pirkite člonai ir sutaupykite pinigų ir mokeskite kaip jums patinka — cash arba lengvais išmokėjimais.

HANKAN JEWELRY CO., Inc.

2209 W. 22 St., netoli Leavitt
Mes pritaikome ainius moksliniu būdu

SVARBUS PRANEŠIMAS

Adam Widzes

AUTOMOBILE REPAIRING

Dabar yra labai geras laikas prirengti jūsų automobilių del ateinančios vasaros. Šiuo laiku mekanikai turi daug liuso laiko.

Mes taisome visokių išdirbičių automobilius. Musų darbas atliekama yra labai saugiai. Darbas yra užtikrintas.

Turime gerus, veltausios mados įrankius, atliekam darbą greitai ir labai prieinama kaina. Traukiamas vežimas visados gatavas. Reikale kreipkitės pas mus.

Adam Widzes
4501 So. California Ave.,
Tel. Lafayette 9114
dieną ar naktį

Tel. Lafayette 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuviai, lietuviams visados patarnauju kuogeriaudami.
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Pranešimas Lietuviams

Roselände, Burnside, Kensington ir West Pullman

F. A. BUKAUSKAS

Didžiausias Lietuvos auksoorius Roselände pasitolo del Kalėdų didelį pasirinkimą įvairių auksoinių dalykų: daimantų, perlų, karolių, dalykų ir laikrodėlių. Musų krautuvė yra pilna visokių puikiausiu ir naujausios mados tavorų. Kainos priedinamos. Viskas garantuotas. Taipgi taisom visokius laikrodėlius.

Kalėdų Dovanas
pirkite pas
N. OIRDWAINI
Auksoinių dalykų krautuvėj.
3223 So. Halsted St.

Mūsų išpardavimas dar tęsiasi

Dabar mes ką tik aplaikėme naują tavorą tie siūlai iš New Yorko žemiausiomis kainoms, naujausi stilyiai moteriš, merginoms dresliū ir kaurū ir vaikams. Šiame išpardavime mes duodame dovanas tams kurios perka nemažiau kaip už \$7.50— viena pora šilkinų pančiukų.

Dreses išsiutos karoliais tik \$16.75. Jus niekad nematėte taip žemoms kainoms.

Ateikite! Būsit pilnai užganėdintos

FASHION CLOAK SHOP
3234 So. Halsted Street
Chicago

ALPA Malt Extract

Su Bohemian importuotais apiniais ir gelta. 1 setas \$1.00, 1 tuz. setų, \$10.50. Pabandykite šį sveiką ir mistingą gėtimą. Prašykite jus groserniko, kad gautų jį del jusų.

Mes dastatome į visas pasaulio dalis

Alpa Malt Extract Co.
2428 W. 47 St.
Phone Lafayette 1104

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph. D. C., M. D., N. T.

Gyda įvairias ligas, o ypatingai užsiėmusias, be vaistų ir operacijų, naujausias budais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakara.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Jūsų sveikata yra Jūsų turtas

APPROXIMATELY 90% OF THE DISEASES OF THE BODY ARE CAUSED BY A WEAKENED OR DYSFUNCTIONING OF THESE ORGANS.

LADIES, GENTLEMEN & CHILDREN:—
WE HAVE COME TO THE DECISION THAT WE'RE BOTH SWEET—BESIDES WE'RE WRONG IN QUARRELLING OVER SUCH A SMALL MATTER.
CHRISTMAS IS THE TIME FOR PEACE, AND GOD WILL TOWARDS MEN-AND WOMEN.
A MERRY CHRISTMAS!
The Geevum Girls.

Dr. C. Yucius, D. C., Ph. C.
2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago
Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.
Telefonas Roosevelt 3135
Rezidencija Brunswick 4887

THE GEEVUM GIRLS

"A MERRY CHRISTMAS TO THE SWEETEST GIRL IN THE WHOLE WIDE WORLD!"

IT'S MIGHTY SWEET OF STEVE TO REMEMBER ME!

IT'S FOR ME I TELL YOU! READ THE NOTE IF YOU DON'T BELIEVE IT!

TO THE SWEETEST GIRL IN THE WHOLE WIDE WORLD NOW! DOESN'T THAT PROVE IT'S FOR ME?

SPECIAL NOTICE!
THE GEEVUM GIRLS ARE NOW DECIDING WHICH IS THE SWEETEST GIRL IN THE WHOLE WIDE WORLD.

LADIES, GENTLEMEN & CHILDREN:—
WE HAVE COME TO THE DECISION THAT WE'RE BOTH SWEET—BESIDES WE'RE WRONG IN QUARRELLING OVER SUCH A SMALL MATTER.
CHRISTMAS IS THE TIME FOR PEACE, AND GOD WILL TOWARDS MEN-AND WOMEN.
A MERRY CHRISTMAS!
The Geevum Girls.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsą nuo 6-to pusl.)

Pirmi žingsniai

Nors ir turime mes Chicagoje visokių dramų draugijų ir ratelių...

Iš Amerikos Liet. Teatro Kurėjų Sąjungos darbuotės

Sąjunga išsirinko sau nuolatinę valdybę, kurią įėjo žmonės pasižymėję savo atsidavimu teatru...

Artimesniam susipažinimui Chicago scenos meno veikėjų su Vaikium...

Kaip matome, pirmieji leidi nuol. Amėr. liet. teatro kurimui jau pralaužti...

Sąjunga laiko kiekvieną pirmadienį nuo 8 iki 10 val. vakaro Vaikiaus Dramos Studijos bute...

Neužmirškite Vilniečius Kalėdose

Vakar šioje vietoje tilpo atsišaukimas į Chicago lietuvių, kad jie kalėdų šventės neužmirštų...

- V. Rušinskas \$5.00
M. Jurgelionienė 1.00
K. Augustinavičius 2.00
M. Sileikis 1.00
Jozas Ciburas 1.00
M. Vaidyla 3.00
P. J. Indrelė 1.00
J. Miller 1.00
J. Lapaitis .50
M. P .50
J. Auryla .50

Be to, yra dar tokių, kurie padėdėjo auką vėliau įteikti. Tais kas norėtų pasiųsti dovana...

Oi tas "Dzimdzi Drimdzi!"

Arba dar daugiau jovalo

Perskaitęs "Naujienose," kad jau atvažiuo "Dzimdzi Drimdzi!" ir kad jie rodyd savo štukas...

—Tai mat kokia macis juos apsaugo, — galvojau sau. Ir kad ir manes vokietukas kartais neįpažintų...

—Elzbiet, Elzbiet, kelkis, važiuokime į Dzimdzi Drimdzi. — Bet jį nė juda...

Ką gi daryti? O ką gi darysi — paspiriau savo Elzbietą koja, pristumiau prie soidvoko ir einu sau...

Einu ir išieškau Čekės. Šių jį visada pilna strytuose, bet kai aš noriu važiuoti, tai nė vienas nepasirodė...

Ir linksma, ir hudna, viskas kartu maišosi. Vieni sako: Dzimdzi Drimdzi failin. Ir visi šnekasi...

Juokai juokais, o tas Dzimdzi yra all right. Tai nėra ką mes pratę vadinti — menas ir jie prie to nepraterduoja...

—Panele turite nulipt, toliau aš nebeinu.

—Vėl einu. Stai ir Jurgio gatvė. Prieėjau ir Jurgį ir jam žemiausį pokloną atidaviau...

įsiritau į beismantą ir tupt — atsisėdau — kedėn, kedėn.

Salėj tik pakilo riksmas, atleikia keli grinoriai, tokie juokingi, ir tiek triukšmo pakelia...

—Tai mat kokia macis juos apsaugo, — galvojau sau. Ir kad ir manes vokietukas kartais neįpažintų...

—Tai mat kokia macis juos apsaugo, — galvojau sau. Ir kad ir manes vokietukas kartais neįpažintų...

—Ten šaletė daug gražesnė, — Juoda duona daug gardesnė.

—Bet jie dainuoja sau toliau: ir apie kokį tai maišą su dvaro urėdų ir visų kitus galus.

—Paskui išieina kalbėti. Kalba — kad net sale plyšta; turbūt ir strytle karaulą pradėjo saukti...

—Tragedijos, — priežastis buvo grynai tikėjimas: Morta Liuteronė, vaikas — katalikas...

—Baigdamas turį dar pridurti apie aplinkybes prie kokių buvo rengtasi tą veikalą pastatyti.

—Baigdamas turį dar pridurti apie aplinkybes prie kokių buvo rengtasi tą veikalą pastatyti.

prė naujovinių santykių tarp tautų, o ne karū žvanginti.

Ir mano žodis del Algis ir Giedrutė (Pabaiga)

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Tacčiau korespondentas, "Bonus Artistique II", rašo mato, mai ne nebuvęs ant lošimo ir veikalo visai nematęs...

Chicagoje kokiai nors draugijai sulotė geresnė, svetainė ir prie geresnių aplinkybių...

BEREIKALINGA ISGASTIS Trečiadienio Naujienų numerį p. Babravičius atšaukia...

Bet per tą klaidą bereikalingai užgaunama mūsų artistų Būtena, kuris buvo malonus...

—Komisijos Narys.

ELENA TALACKIENE po tėvais Sakalaukaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu seregd, gruodžio 17, 1924, 10:30 val. vakare po ilgos ligos...

Nuludęs vyras Povilas Talačka su vaikūtais

Padėkavonė už laidotuves VERONIKOS YUSKEVICIENES

Širdingai tariame ačiū visiems laidotojoms, kurie dalyvaavo mūsų mirties laidotuose.

Išėkis brangi ir mylima motinė šios šalies žemėje. Mes niekados neužmiršime tavęs.

Liet. Vyrų ir Moterų Pasaulinio Klubo priseminus susirinkimas bus nedėdž, gruodžio 21, 3 val. po pietų...

A+A JUOZAPAS ŠAMSON persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 17 d. 1924 m., 9:30 val. vakare...

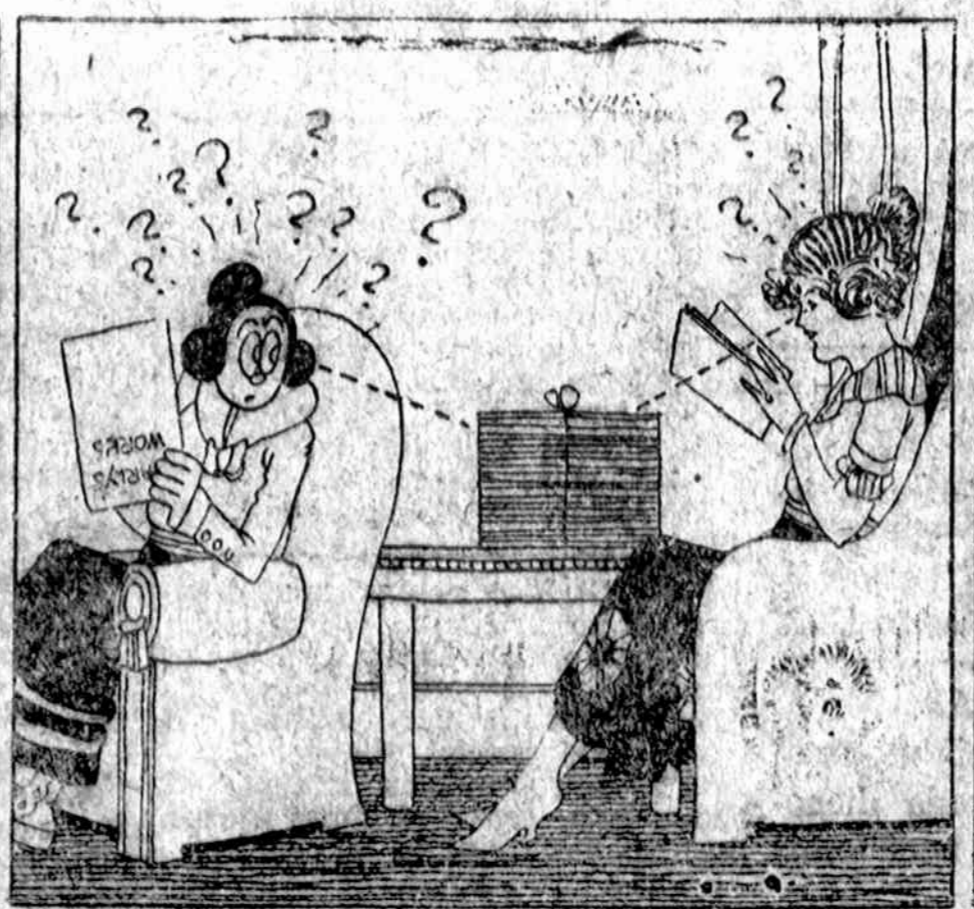
A+A ONA MALAZINSKIENE persikyrė su šiuo pasauliu ketvergė, gruodžio 18 d., 1924, 6 val. vakare...

Pranešimai Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

Pranešimų Taisyklės Meldžiame visų darbuotojų, draugijų komitetų, raštininkų ir visu tų, kurie duodate Naujienoms...

Kristaus užgimimas, — Mokslo Draugų paskaitos sekmadieny, gruodžio 21 d., 10:30 val. ryte...

THE GREYUM GIRLS

Iškilminga vakariene — Amerikos Lietuvių Teatro Kurėjų Sąjunga rengia iškilmingą vakariene sekmadieny, gruodžio 21 d., 7 val. vakare...

PRANESIMAI

(Tęsa nuo 7-to pusl.)

Liet. Teatr. Dr. stes sv. Martino... Pranesimai...

Dr. jos Lietuvos Ukininko... Pranesimai...

Dr. stė Pažinties Lietuvių... Pranesimai...

Lietuviška Tautiška Draugystė... Pranesimai...

Birutės Kalno Draugija... Pranesimai...

Tautiškos parapijos susirinkimas... Pranesimai...

LSS. VIII Rajono ir Liet. Soc. J. Lyga... Pranesimai...

Bridgeporto lietuviams žinotina... Pranesimai...

Chicago Lietuvos Draugija... Pranesimai...

Draugystė Atgimties Liet. Tautos... Pranesimai...

Cicero. — Dr. stės Lietuvos... Pranesimai...

Švento Dominiko Draugystės... Pranesimai...

Liet. Moksl. Sus. Am. Centro... Pranesimai...

IESKAU savo brolio Martino... Pranesimai...

IESKAU savo dviejų seserų... Pranesimai...

IESKAU savo dviejų pabrūliu... Pranesimai...

IESKAU Juozapo Beišio... Pranesimai...

IESKAU Juozapo Beišio... Pranesimai...

APSIVEDIMAI

IESKAU apsigyventi meringos... Pranesimai...

JIESKO PARTNERIU

IESKAU partnerio su maža... Pranesimai...

REKALINGAS partneris

bučernės ir grosernės bizni... Pranesimai...

IVAIRUS SKELBIMAI

Stogdengystė... Pranesimai...

\$10 DOVANU... Pranesimai...

Lietuviška RESTAURANTAS... Pranesimai...

DIVIDENDŲ NOTICE... Pranesimai...

Board direktoriai yra nutarę... Pranesimai...

ISRENDAVOJIMUI... Pranesimai...

RENDON 6 kambarių flatas... Pranesimai...

KAM yra reikalingas geras... Pranesimai...

RENDAI 6 kambarių flatas... Pranesimai...

SIULYMAI KAMBARIU

PASIRENDAVOJA moderniški... Pranesimai...

DETROITIEČIU ATYDAI... Pranesimai...

RENDAI raimas del vaikinio... Pranesimai...

RUMAS rendai vienam vyrui... Pranesimai...

RUMAS rendai vienam vyrui... Pranesimai...

SIULYMAI KAMBARIU

LIETUVIŠKAS HOTELIS naujai... Pranesimai...

LIETUVIŠKAS HOTELIS... Pranesimai...

RENDAI kambarius vaiknam... Pranesimai...

JIESKO KAMBARIU

REIKALINGAS kambaris apšildomas... Pranesimai...

REIKIA DARBINIKU... Pranesimai...

REIKALINGAS virėjas... Pranesimai...

REIKIA DARBINIKU... Pranesimai...

MOTERU... Pranesimai...

REIKIA DARBINIKU... Pranesimai...

REIKIA PIANŲ SALESMANŲ... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

GREITU LAIKU mums yra... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

REIKIA patyrusių vyrų... Pranesimai...

RAKANDAI

DIDELIS BARGENAS... Pranesimai...

RAKANDA 5 kambarių rakandai... Pranesimai...

PARDAVIMUI 6 kambarių rakandai... Pranesimai...

PARDAVIMUI rakandai... Pranesimai...

PARDAVIMUI parlor setas... Pranesimai...

PARDAVIMUI... Pranesimai...

Pardavimui bučernė... Pranesimai...

F. G. Lucas & Co. 4108 ARCHER AVE... Pranesimai...

PARDAVIMUI paprastas Kimball... Pranesimai...

PARDAVIMUI saldinių ir groserio... Pranesimai...

PARDAVIMUI skrybelių dirbimo... Pranesimai...

TURIU parduoti savo gražų... Pranesimai...

PARDAVIMUI kampinė krautuve... Pranesimai...

EXTRA BARGENAS... Pranesimai...

PARDAVIMUI Meat Market... Pranesimai...

PARDAVIMUI cigaru, kėndžių... Pranesimai...

PARDAVIMUI grosernė ir visokių... Pranesimai...

PARDAVIMUI labai pigiai smuikas... Pranesimai...

228 W. 47 St.

PARDAVIMUI

Turiu tuojau parduoti... Pranesimai...

PARDAVIMUI lunch room... Pranesimai...

PARDAVIMUI nedidelė krautuve... Pranesimai...

PARDAVIMUI jaunos žaisis... Pranesimai...

PARDAVIMUI už \$125 nupirkit... Pranesimai...

NAMAI-ZEME... Pranesimai...

10 akrų prie Wolf kelio... Pranesimai...

BRIGHTON PARK... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS mainas... Pranesimai...

F. G. Lucas & Co. 4108 ARCHER AVE... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS mainas... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NAMAI-ZEME

Namai parduodami per teismą už skolas... Pranesimai...

Retos progos pirkti namus... Pranesimai...

Šiandien namai jau yra pigesni... Pranesimai...

Kleofa Jurgelioni... Pranesimai...

Noriu mainyti 2 flatų... Pranesimai...

A. Grigas... Pranesimai...

Brighton Parko Bargasenas... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS mainas... Pranesimai...

F. G. Lucas & Co. 4108 ARCHER AVE... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS mainas... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NEGIRDĖTAS BARGENAS... Pranesimai...

NAMAI-ZEME

DIDELIS murinis... Pranesimai...

MORTGECIAI - PASKOLOS... Pranesimai...

ANTRI MORGICIAI... Pranesimai...

MES padarome ir perkame... Pranesimai...

International Investment Corporation... Pranesimai...

ANTRI MORGICIAI... Pranesimai...

MOKYKLOS... Pranesimai...

Specialiai Kursai Dressmaking ir Millinery... Pranesimai...

500 BEAUTY OPERATORŲ REIKIA TUOJAU... Pranesimai...

THE WENZEL WAY... Pranesimai...

VYRAI ISMOKITE MODERNINĖS BARBERYSTES... Pranesimai...

GREITAI IR PIGIAI... Pranesimai...

Anglu Kalba... Pranesimai...

Praktiškos Automobilių Instrukcijos... Pranesimai...

Praktiškos Automobilių Instrukcijos... Pranesimai...

Praktiškos Automobilių Instrukcijos... Pranesimai...

Praktiškos Automobilių Instrukcijos... Pranesimai...

Praktiškos Automobilių Instrukcijos... Pranesimai...

Valios ir Budo Auklėjimas

Rašo Ventos Akmuo

Gamta yra visumos tverė... gamtos tverė... gamtos tverė...

Pirma jis protavimas buvo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Jeigu nedoras, abejojų ar bus... gamtos tverė... gamtos tverė...

Iš psichologijos žinoma, kad... gamtos tverė... gamtos tverė...

Isitikinimui žvilktėrkime... gamtos tverė... gamtos tverė...

Negalima tvirtinti, kad nemo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Klausimas, kaip įgyti tvirtą... gamtos tverė... gamtos tverė...

Yra nuomonių, kad visuma... gamtos tverė... gamtos tverė...

Siandien ne kitaip yra. Žmon... gamtos tverė... gamtos tverė...

Palengvinimui susisiekimo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Taisybė Vydunas sako: "Apsi... gamtos tverė... gamtos tverė..."

Italių rašytojas Leopardi, Itali... gamtos tverė... gamtos tverė...

Dabartinio laiku galima tuo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Kas tam kaltas: mes ar laikai?... gamtos tverė... gamtos tverė...

Gamta nėra pastovi. Iš vienos... gamtos tverė... gamtos tverė...

Seniau daugelis žmonių buvo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Nevalingai pasakyti mokslą... gamtos tverė... gamtos tverė...

Trumpais broūzais peržiūrėjo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Isitikinimui žvilktėrkime... gamtos tverė... gamtos tverė...

Negalima tvirtinti, kad nemo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Klausimas, kaip įgyti tvirtą... gamtos tverė... gamtos tverė...

Gamta yra visumos tverė... gamtos tverė... gamtos tverė...

Pirma jis protavimas buvo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Jeigu nedoras, abejojų ar bus... gamtos tverė... gamtos tverė...

Iš psichologijos žinoma, kad... gamtos tverė... gamtos tverė...

Isitikinimui žvilktėrkime... gamtos tverė... gamtos tverė...

Negalima tvirtinti, kad nemo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Klausimas, kaip įgyti tvirtą... gamtos tverė... gamtos tverė...

Yra nuomonių, kad visuma... gamtos tverė... gamtos tverė...

Siandien ne kitaip yra. Žmon... gamtos tverė... gamtos tverė...

Palengvinimui susisiekimo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Taisybė Vydunas sako: "Apsi... gamtos tverė... gamtos tverė..."

Italių rašytojas Leopardi, Itali... gamtos tverė... gamtos tverė...

Dabartinio laiku galima tuo... gamtos tverė... gamtos tverė...

Kas tam kaltas: mes ar laikai?... gamtos tverė... gamtos tverė...

Margumynai

Laikrodžiai iš šiaudų

Muenicho parodoje (Vokietij... laikrodžiai iš šiaudų...

Tyrimas aukštesniųjų oro sluoksnių

Danų profesorius von Barmen... tyrimas aukštesniųjų oro sluoksnių...

Numaliavoja automobilių 6 sekundas

Fordo dirbtuvėse pastaruoju... numaliavoja automobilių 6 sekundas...

KUDIKIŲ AUGIMAS

Trijų metų kudikis buna maž... kudikių augimas...

MENAS LITERATURA POEZIJA

Boris Lazarevski

Vertė B. S.

ŠARLOTTA KORDE

Štairės Kaukazo, viename mažame miške laukė kapitono padėjėjas Zacharevičius. Iš tiesų laukė prie jūros pagados. Kas rytas, pabudęs jis mąstė apie tris dalykus: Kad žmona ir vaikai Dievas žino kur, kad pinigai baigiasi, ir kad nė viename garlaivyje nėra vietos. Zacharevičius gerė arbata su mažais šmočiukais duonos, — tardavo šeimininkai lenkai: "dziem dobry", ir kuomet ji prirengdavo kambari, — jis išeidavo į lauką ant uoloto upės kranto. Oras buvo visą laiką toks baisus, kad neiškirsti ar dienos dyvikta valanda, ar vakaro šešta. Apšviesta saule išsizrūdavo ant dviejų minučių, kuri apšviestavo švinines bangas ir vėl pasislėpdavo.

Apart to dar lyjo. Ir taip buvo prakeiktas ruduo 1919 m.

Bet lietaus Zacharevičius nesibijoję, ir seno palto apykakle pasistatęs vaikštinėjo kokią valandą po taktišką išgrįstą akmenimis.

Kuomet jis pažvelgdavo į biaurų pilimą, tai ateidavo jam ir galva mintis, kad tokie biaurų pylimai yra panašūs į žmogaus gyvenimą: šiandien esi jaunas stiprus, o praėjus keliems metams paliksi bejęgiu.

Ir vėl bangavo sunki mintis po galvą apie šeimyną.

Zacharevičius paskutiniomis metais mažai teplaukiavo, bet daugiausia namie budavo, tik dešimtais metais, po jungtvių, pamatė, kad jo tyli žmona Sonė ištikrųjų nepaprasta motina ir ištikrųjų draugas.

Ir dabar vaikščiodamas mąstė: "ir kaip aš galėjau jai veidmainiauti? Jai — mieliai, protinai viską perkenciančiai ir viską dovanojančiai".

Budavo net sarmata prisiminti praicitus pasielgimus sveltintautiškuose portuose, o pirmiausiasarmata ir linksmas. Jam jau buvo keturios dešimtys šeši metai, bet organizmas neįjautė senatvės, tik siela darėsi geresnė.

Tą dieną saulė nesirodė ir smulkus lietus nenustojė lijęs nei kiek. Zacharevičius grįžo anksčiau namo.

Jo kambarys buvo panašus į prieškambarį su vienu siauru langiuku; kambarys buvo puse užimtas lova, ant kurios buvo sudėti keturi matrasai. Prieš tai miegodavo ant jų du šeimininkės sunu abu nužudytu bolševikų ir jos smžina atsilis vyras — dirbtuvės meisteris. Išnuomodama butą, senukė perstatė sąlyga, kad matrasų nenumiūt nuo lovos, — lovas ji pardavė, — o ant grindų dėti jų nenorėjo. Buvo dar mažas staliukas su veidrodžiui spinta ir dvi ištekejusios dukters...

Zacharevičius su savim pasiėmė vienintelę knygą, kuri buvo pasilikusi, "Navigacija" išleista 1887 metais, pašoko ant lovos ir ėmė sklaidyti pažįstamus puslapius.

Durys umai subarskėjo. Zacharevičius pamanė, jog tai vėjas, bet barskėjimas išnaujo pasikartojė.

— Prašau, — mašinališkai tarė kapitono padėjėjas.

Įėjo ne šeimininkė, bet labai jaunutė moteris pliušiniam palte ir juoda skrybėle. Ant kojų buvo silpnas apavas, netinkanti lietingam orui. Rankose laikė moteris ryšulį ir šlapia voka, katra ir patiesė pašokusiam Zacharevičiui.

— Nuo pulkininko Gruševskio, — tarė ji.

— Bet kur-gi-jis? — paklausė Zacharevičius.

— Likosi Kirske, įeigu dar miestus neužimtas...

Laiškas buvo tokio turinio:

"Mielas Aleksandrai, gal būt, Zoicka tave atiras — ji netikra mano žmona, bet dangius. Dar bar pavedu tau; — daryk su ja ką nori, bet priimk. Pinigų matris žai pas ją — du tukstančiū. Išsisiu iš Rostovo daugiau. Priilaikyk, kad per rėnkas nenuėltū. Ji sako nemyli, bet tu pats pamatyai. Ji važiavo mano batareičiu ant sovinių dėžės atsisėdusi. Būikas mes visas palikome. Tikėtis nėra ko, bet visgi tikimės. Daugias rašyti negaliu, vėl renuogams į kelionę. Apie tai, ką tu buvai ant Kaukazo sužinojęs netikėtai apie savo jurininką, Zoicka atpasakos. Tavo Jonas."

Jonas buvo labai didelis, moterų mylėtojas, narsus karininkas, stipriai tikintis žmogus, — nekvailas dargi neblogas muzikantas.

Per tris metus, kaip mes persiskyrėme Odesoje, Zacharevičius nieko nežinojo apie draugą, ar jis tebėra gyvas ar užmuštas. Bet paskui atsiminė, kad užvakar matė Grušauską sapne, pamanė: "taip ot prie ko priėjo jis" ir paklausė balsiai.

— Senai jau jis pulkininkas? — Senai, — jau pasiuntė pasiugyvenimą; šiandien esi jaunas stiprus, o praėjus keliems metams paliksi bejęgiu.

— Taip... Ką mudu veiksiva su tamsta? — Nežinau, — (ji visuomet atsakydavo) "nežinau". — Ir aš nežinau. Kiek tamstai metų? — Devyniolika. — Bet atrodote vyresnė. — Aš dvi nakti nemiegojusi... — Taip, tai tamsta gulkite į lovą, o aš eisiu pažiūrėti, ką nors užkasti. Štai praustuvas... Rėdykitės kaip tamstos patogiausias. Aš grįšiu už poros valandų, o gal ir ilgiaus užtruksiu.

— Ačiū... Zoicka apžiūrėjo kambarį. Prieš išeinant į miestą Zacharevičius, nežiūrėdamas į lietu, nuėjo į savo visuomet lankomą vietą ir ilgai vaikščiojo.

Girdėtis buvo, kaip dejuoja jura, stambiomis sąsaramis daužydamos į uolas.

Niekuomet anksčiau neateidavo Zacharevičiui į galvą ta mintis, bet dabar jis vaikščiojo ir mąstė.

Taip... visai, kaip verkia... Apie visus mus verkia, apie visą Rusiją ir apie mane, ir apie mano žmoną, ir apie šitą Zoicką... Bet kaip du sykiu — du, ji pasidarys mano numylėtinė. Bet aš to nenorėčiau... Reiškia, taip reikalau...

Mieste jis daug visako pripirko, del laiko praleidimo užėjo į pabėgėlių arbatinę.

Kuomet grįžo, dangus ant jūros buvo raudonas, bet neaiškiai. Zoicka vis dar stipriai miegojo ant keturių matrasų. Zanda jos paraudonavo, blakštienos rodėsi ilgos, antakiai juodi. Taza ir užbonas nepridengti buvo, rankšluostis matėsi ant grindų.

"Rodosi apsleidė — tas tai negerai... bet ji visgi gražuolė"... pamanė Zacharevičius ir širdis ėmė smarkiau plakti, nerimauti. "žadinti ar nežadinti? Palauksiu..." stengdamasi nebedėti, jis uždengė uždangalą, užsiedė sviesą, padėjo duoną ir kitus užkandžius ir užkaitė virtulį.

— Na, tai aš su savo talentu leisiusi į kelionę... Vakare, kuomet juodu jau tarsi sėsi gult, kalbėjosi apie tą patį.

— Reiškia tu nori pasiredyti su vyresnioju budeliu, kaip Šarlotta Körde su Maratu? — O kas tokie buvo tavo tie Šarlotta Körde ir Maratas? Numylėtiniai? — Kokie ten numylėtiniai... Tu Francisijos revoliucijos istoriją skaitet?

— Ne. — Na, tai aš tau papasakosiu. Nenustodama pinti plaukus ir nesukinėdama galvą, ji atydžiai klausėsi ir linksmai atsiliepė: — Reiškia, drasuoel buvo tavo Šarlotta Körde. — Ji ne mano... o tu — mano ir aš girsuos tavim. — Labai prašau... Na, pasitrauk, aš tuojais gulioš. Stipriai bučiavo ją tą naktį kapitono padėjėjas.

O kuomet po dviejų savaičių Zoicka gavo penkias dešimtis tukstančių rublių — Zacharevičius nustebo ir išsigando: be-geiojo po kambarį ir maldavo jos palaukti su išvažiavimu.

Moteriškė tupėdama priešinosi. Iš gautų pinigų ji nusipirkė visai naujus stiprius, panašius į karėviškus, pusbačius, o dienoj išvažiavimo, kalbėjo už vis daugiau.

— Dabar man aišku, kad Charkovas bus atiduotas. Davažiuo-ir ten pasiliksiu. — O jei patiksi Joną? — paklausė Zacharevičius. — Pasistengsiu nesusitikinti... — Ogo. — Mgm... Klausyk, padėk dir-žą įtempti, aš nors ir sveika, bet nemoku, — tarnai išlepieno, niekuomet dar netaisiauisi. — Tuojaus... čia sakėiukas sugadintas, aš užmegsiu jūros mazu...

— Ar tau negaila manęs? — Taip sau. Na, važiuokim iki kolei nori palydėsi. — Aš tik iki stoties. — Gerai...

Sugrįžęs kapitono padėjėjas nubėgo tiesiai ant uolų ir vaikštinėjo ten iki sutemstant.

Ir nepailso... Ir vėl viename patale — nepamiršo...

Norėjosi jam verksti, — bet nemokėjo. Užsiedė žvakę. Pamatė ant grindų numestą Zoickos skrybėlę be kaspino, visą subadytą, pakėlė ją, pabučiavo ir vėl verkė.

— Ne. — Na, tai aš tau papasakosiu. Nenustodama pinti plaukus ir nesukinėdama galvą, ji atydžiai klausėsi ir linksmai atsiliepė: — Reiškia, drasuoel buvo tavo Šarlotta Körde. — Ji ne mano... o tu — mano ir aš girsuos tavim. — Labai prašau... Na, pasitrauk, aš tuojais gulioš. Stipriai bučiavo ją tą naktį kapitono padėjėjas.

O kuomet po dviejų savaičių Zoicka gavo penkias dešimtis tukstančių rublių — Zacharevičius nustebo ir išsigando: be-geiojo po kambarį ir maldavo jos palaukti su išvažiavimu.

Moteriškė tupėdama priešinosi. Iš gautų pinigų ji nusipirkė visai naujus stiprius, panašius į karėviškus, pusbačius, o dienoj išvažiavimo, kalbėjo už vis daugiau.

— Dabar man aišku, kad Charkovas bus atiduotas. Davažiuo-ir ten pasiliksiu. — O jei patiksi Joną? — paklausė Zacharevičius. — Pasistengsiu nesusitikinti... — Ogo. — Mgm... Klausyk, padėk dir-žą įtempti, aš nors ir sveika, bet nemoku, — tarnai išlepieno, niekuomet dar netaisiauisi. — Tuojaus... čia sakėiukas sugadintas, aš užmegsiu jūros mazu...

— Ar tau negaila manęs? — Taip sau. Na, važiuokim iki kolei nori palydėsi. — Aš tik iki stoties. — Gerai...

Sugrįžęs kapitono padėjėjas nubėgo tiesiai ant uolų ir vaikštinėjo ten iki sutemstant.

Ir nepailso... Ir vėl viename patale — nepamiršo...

Norėjosi jam verksti, — bet nemokėjo. Užsiedė žvakę. Pamatė ant grindų numestą Zoickos skrybėlę be kaspino, visą subadytą, pakėlė ją, pabučiavo ir vėl verkė.

Bešališkumas

Vienoje koki tai komisija svarstė klausimą: kuriam vokiečių rašytojui paskirti dovaną už pasižymėjimą literaturoje.

"Gerbiameji, — kreipėsi pirmininkas į komisijos narius, — mes neprivalomė skirti tą dovaną jaunam rašytojui. Kas žino, kaip jis atsilieps atėityje apie mus ir mūsų darbus. Paskirkime geriau dovaną baronui Gėisėnichelui už jo patriotines eiles. Jis jau pusiau idiotas ir savo įsitikinimų nebeatmainys".

Šeimininkas linkmumas

Aš ką tik gavau telegramą, kur pranešama, jog aš tapau tėvu.

— Sveikinu! — Ačiū! — Na, o kaip jaučiasi tavo pati? — Del Dievo meilės — tylėkite! Jeigu ji apie tai sužinos, tai bus skandalas.

Suziedotinė logika

— Aš niekuomet neleisčiau mane bučiuoti, jeigu nebūčiau susižiedavusi.

— Bet aš vakar mačiau, kaip tave Tamošius bučiavo. — Taip, bet aš jau esu susižiedavusi su Vincu.

Pasiskubino apsvesti

Patė. Na, mielasai, tu matai, kaip puikiai aš prirengiau stalą.

Vyras. Puikiai. Tuoj matyti, kad tu ėmei namų ruošos kursą. Dabar duok valgyti.

Patė. Aš iki to dar nedaėjau. Tu pasipiršai kaip tik tuo laiku, kuomet aš turėjau pradėti mokyti, kaip valgius gaminti.

— Mielas Aleksandrai, gal būt, Zoicka tave atiras — ji netikra mano žmona, bet dangius. Dar bar pavedu tau; — daryk su ja ką nori, bet priimk. Pinigų matris žai pas ją — du tukstančiū. Išsisiu iš Rostovo daugiau. Priilaikyk, kad per rėnkas nenuėltū. Ji sako nemyli, bet tu pats pamatyai. Ji važiavo mano batareičiu ant sovinių dėžės atsisėdusi. Būikas mes visas palikome. Tikėtis nėra ko, bet visgi tikimės. Daugias rašyti negaliu, vėl renuogams į kelionę. Apie tai, ką tu buvai ant Kaukazo sužinojęs netikėtai apie savo jurininką, Zoicka atpasakos. Tavo Jonas."

Jonas buvo labai didelis, moterų mylėtojas, narsus karininkas, stipriai tikintis žmogus, — nekvailas dargi neblogas muzikantas.

Per tris metus, kaip mes persiskyrėme Odesoje, Zacharevičius nieko nežinojo apie draugą, ar jis tebėra gyvas ar užmuštas. Bet paskui atsiminė, kad užvakar matė Grušauską sapne, pamanė: "taip ot prie ko priėjo jis" ir paklausė balsiai.

— Senai jau jis pulkininkas? — Senai, — jau pasiuntė pasiugyvenimą; šiandien esi jaunas stiprus, o praėjus keliems metams paliksi bejęgiu.

— Taip... Ką mudu veiksiva su tamsta? — Nežinau, — (ji visuomet atsakydavo) "nežinau". — Ir aš nežinau. Kiek tamstai metų? — Devyniolika. — Bet atrodote vyresnė. — Aš dvi nakti nemiegojusi... — Taip, tai tamsta gulkite į lovą, o aš eisiu pažiūrėti, ką nors užkasti. Štai praustuvas... Rėdykitės kaip tamstos patogiausias. Aš grįšiu už poros valandų, o gal ir ilgiaus užtruksiu.

— Ačiū... Zoicka apžiūrėjo kambarį. Prieš išeinant į miestą Zacharevičius, nežiūrėdamas į lietu, nuėjo į savo visuomet lankomą vietą ir ilgai vaikščiojo.

Girdėtis buvo, kaip dejuoja jura, stambiomis sąsaramis daužydamos į uolas.

Niekuomet anksčiau neateidavo Zacharevičiui į galvą ta mintis, bet dabar jis vaikščiojo ir mąstė.

Taip... visai, kaip verkia... Apie visus mus verkia, apie visą Rusiją ir apie mane, ir apie mano žmoną, ir apie šitą Zoicką... Bet kaip du sykiu — du, ji pasidarys mano numylėtinė. Bet aš to nenorėčiau... Reiškia, taip reikalau...

Mieste jis daug visako pripirko, del laiko praleidimo užėjo į pabėgėlių arbatinę.

Kuomet grįžo, dangus ant jūros buvo raudonas, bet neaiškiai. Zoicka vis dar stipriai miegojo ant keturių matrasų. Zanda jos paraudonavo, blakštienos rodėsi ilgos, antakiai juodi. Taza ir užbonas nepridengti buvo, rankšluostis matėsi ant grindų.

"Rodosi apsleidė — tas tai negerai... bet ji visgi gražuolė"... pamanė Zacharevičius ir širdis ėmė smarkiau plakti, nerimauti. "žadinti ar nežadinti? Palauksiu..." stengdamasi nebedėti, jis uždengė uždangalą, užsiedė sviesą, padėjo duoną ir kitus užkandžius ir užkaitė virtulį.

— Na, tai aš su savo talentu leisiusi į kelionę... Vakare, kuomet juodu jau tarsi sėsi gult, kalbėjosi apie tą patį.

— Reiškia tu nori pasiredyti su vyresnioju budeliu, kaip Šarlotta Körde su Maratu? — O kas tokie buvo tavo tie Šarlotta Körde ir Maratas? Numylėtiniai? — Kokie ten numylėtiniai... Tu Francisijos revoliucijos istoriją skaitet?

— Ne. — Na, tai aš tau papasakosiu. Nenustodama pinti plaukus ir nesukinėdama galvą, ji atydžiai klausėsi ir linksmai atsiliepė: — Reiškia, drasuoel buvo tavo Šarlotta Körde. — Ji ne mano... o tu — mano ir aš girsuos tavim. — Labai prašau... Na, pasitrauk, aš tuojais gulioš. Stipriai bučiavo ją tą naktį kapitono padėjėjas.

O kuomet po dviejų savaičių Zoicka gavo penkias dešimtis tukstančių rublių — Zacharevičius nustebo ir išsigando: be-geiojo po kambarį ir maldavo jos palaukti su išvažiavimu.

Moteriškė tupėdama priešinosi. Iš gautų pinigų ji nusipirkė visai naujus stiprius, panašius į karėviškus, pusbačius, o dienoj išvažiavimo, kalbėjo už vis daugiau.

— Dabar man aišku, kad Charkovas bus atiduotas. Davažiuo-ir ten pasiliksiu. — O jei patiksi Joną? — paklausė Zacharevičius. — Pasistengsiu nesusitikinti... — Ogo. — Mgm... Klausyk, padėk dir-žą įtempti, aš nors ir sveika, bet nemoku, — tarnai išlepieno, niekuomet dar netaisiauisi. — Tuojaus... čia sakėiukas sugadintas, aš užmegsiu jūros mazu...

— Ar tau negaila manęs? — Taip sau. Na, važiuokim iki kolei nori palydėsi. — Aš tik iki stoties. — Gerai...

Sugrįžęs kapitono padėjėjas nubėgo tiesiai ant uolų ir vaikštinėjo ten iki sutemstant.

Ir nepailso... Ir vėl viename patale — nepamiršo...

Norėjosi jam verksti, — bet nemokėjo. Užsiedė žvakę. Pamatė ant grindų numestą Zoickos skrybėlę be kaspino, visą subadytą, pakėlė ją, pabučiavo ir vėl verkė.

Už \$5 gausit jį i namus

ŠIS PUKIS MELDORF GROJIKLIS PIANAS

Dirbtuvės kaina

\$285

Šis Grojiklis Pianas Paprastai Parduodamas po \$315

Grazus Meldorf

ATNESKITE PENKIS DOLERIUS

Mes Tuojaus Atsišime Grojikli Pianą

Jūs galite gauti šį gražų grojikli pianą į jūsų namus rytoj už penkis dolerius. Jūs galite jį groti, kurdikiai gali jį groti ir jūsų visi šeiminynai gaus daugiauj tikro smagumo už tuos \$5 įmokėjimo.

LENGVAS GROTI

Malonus tona gerumas. Atsakantis veikimas. Automatiški Tracking Device. Groja penkis skirtingus raktus. Gavantuotas.

Šis yra ne skelbimų skymas. Mes didžiuojamės turėdami tuos puikius Meldorf's pardavimus. Mes prisme, kad kiekvienoje Kolonijoje butų vienas. Paskiau juos pardavinės paprasta kaina po \$515.

Augštos Rūšies Grojikliai Pianai nuo \$285 iki \$750

Ateikite šį vakarą

MELODY MUSIC SHOP

Atdara kiekvieną vakarą

1722 So. Ashland Ave., arti Eighteenth St.

REMAIS PAVEIKSLAS

P. CONRAD FOTOGRAFAS

Patyrimas mano igytas per 15 metu visus darbus atlieku kuopenausiai.

O kas tokie buvo tavo tie Šarlotta Körde ir Maratas? Numylėtiniai? — Kokie ten numylėtiniai... Tu Francisijos revoliucijos istoriją skaitet?

SU POIKIS DIDUMO 16 x 20

3130 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369

D O V A N O S J A U N A V E D E M

Kalėdų Dovanos

Kurios pasilieka ant visados atmintų. Deimantų arba aukso žiedų, laikrodėlių ir kitokių jubilėriškų dalykų. Pirkit atskanėtoje krautuvė, tai visada busit užganėdinti.

Pas mus yra didelis pasiskyrimas naujiausias mados tavrų ir kaina pigesnė kaip kitur — Ateikit persitikrint.

P. K. BRUCHAS

3321 So. Halsted St.

Didelis Pasirinkimas Kalėdinių Dovanų

Deimantinių žiedų, auksinių laikrodėlių ir daug įvairių auksinių daiktų. Geriausia vieta pirkti pas gerai žinomą krautvinką.

A. R. JUNIEVICZ

3317 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

PROTO MILŽINAI

KURIE ĮSIGYJA MOKSLA NAMIE KNYGAS BESKAITYDAMI

istorijos, eilių-dainų, apysakų-romanu-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos Margerio Knygynė.

Tik mes duodame tikrą bargeną, nes parduodame knygas už pusę kainos.

Tik mūsų knygyne yra beveik visos knygos puikiai apdarytos.

Naujų knygų katalogą vi-

MARGERIO KNYGYNAS

2023 St. Paul Ave.,

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas teiviedia gražus; Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

1) — RYTAS — 2) — PIETUS — 3) — VAKARAS.

TRYS DIENOS LAIKAI

TODEL, KAD:

Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali buti!

1) — Salutaras priduođa apetitą; 2) — Salutaras vidurius išvalo; 3) — Salutaras patišo sveikatą.

Tik vienas doleris ir kvoteris bonka. Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,

639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

MELODY MUSIC SHOP

Atdara kiekvieną vakarą

1722 So. Ashland Ave., arti Eighteenth St.

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas teiviedia gražus; Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

1) — RYTAS — 2) — PIETUS — 3) — VAKARAS.

TRYS DIENOS LAIKAI

TODEL, KAD:

Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali buti!

1) — Salutaras priduođa apetitą; 2) — Salutaras vidurius išvalo; 3) — Salutaras patišo sveikatą.

Tik vienas doleris ir kvoteris bonka. Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,

639 W. 18th St., Chicago, Illinois.

MOKSLAS MEDICINA ISRADIMAI

Plaučių Uždegimas

Rašo Dr. Margeris

(Tęsins)

III.

Plaučių sudėtyje, veikimui ir sudėtimui, koks paprastai pasitaiko uždegimo stovyje, jau praeitose dviejuose straipsniuose pusėtinai plačiai išdėstėme. Dabar imsime plaučių uždegimo simptomus ir kitus galus dėstyti.

1. Kaip žmogus, plaučių įdegimą gaivus, jaučiasi?

Visų pirmiausiai nei iš šio nei iš to pradeda žmogų šaltis baisiai krėsti. Mažuose vaikuose gana dažnai traukymas (konvulsijos) pasireiškia. Užaugusiuse kartais ir vėmimas pasirodo. Šisai aštrus drebulys paprastai patenka nuo penkiolikos iki trisdešimtų minučių. Nė vienos staigios ligos pradžioje tokis aštrus šalčio krėtimas nepasirodo, kaip tai plaučių uždegimas. Kartais žmogus buna gana stipriai įmigęs, ir šit kaip bematai pradeda bausis šaltis jį purtyti. O pasitaiko ir taip, kad va žmogus visai ramiai dirba ir neprasčiausiai jaučiasi, kaip štai ima ir labai aštrus šurpuliai pradeda jį krėsti.

Dar šalčiui žmogų bekrėčiant, o jau, žiūrėk, jo temperatūra yra žymiai pakilus. Gi laike 24 valandų temperatūra ir visai aukštai iškyta. Dabar pradeda ligonį karštis kamuoti; galva sūpa ir beveik visame kune didesnius ar žmesnius skausmus jis jaučia. Vos tik spėjus kelioms valandoms pradėgti, skundžiasi žmogus, kad bausiai šoną skauda, kad aštrus kosulys užpuolė, kad reikia tankiai kvėpuoti ir kvėpavimas jau nebe taip lengvas, kaip pirmiau buvo.

2. Kaip plaučių uždegimu sergąs atrodo?

Veidas išraudęs, akys žibancios, veido išreiška nerimasties pilna. Kvėpavimas trumpas, bet gana tankus. Pradžioje paprastai 30 sykų per minutą, toliau nuo 40 iki 50 sykų. Vaikuose kvėpavimas buna da tankesnis: nuo 55 iki 60 arba net ir iki 100 per minutą. Kai kvėpavimas pasiekia virš 70 sykų per minutą, ligonio (paprastai vaiko) padėties maža ką gero žada. Šiaip daug kvėpavimo patankina veikiausiai didelis kraujo apnuojimas, aštrus skausmas šone, karštis ir apimtos plaučių dalies beveik visiškas neveikimas.

Kosulys iš pat pradžios yra sausas ir aštrus; ligonis kosti gana smarkiai, bet vistiek nieko neiškosti. Kiek veliau kosulys visai kitokiu virsta: tankus, trumpas ir užkliuvantis bei sutirimas. Gana dažnai vaikuose, seniuose ir girtuokliuose kosulys visai nepasirodo.

Iš sykiu skrepliai yra gleivėti, labai tįsus bei lipnūs, paskui, dažniausiai už poros dienų, parunda ir atrodo, lyg tai "surudiję" būtų. Kraujo su skrepliais gusimaisymas paverčia juos "surudijusiais". Vaikuose ir seniuose skrepliafomas gana dažnai visai nepasirodo. Žiurint j skreplius per mikroskopą, matyti raudonieji ir kaltieji kraujo rinitėliai, gleivių gumulėliai ir iš plaučių vamzdyčių ir oro puslelyčių atspalavidavę skardėlis pavidalo ląstelės. Iš mikroskopinių gyvūnėlių, tai matosi gana daug pneumokokų, kartais ir influenzos bacili, taipgi streptokokų ir kitokių žmogaus sveikatos ir gyvybės neprietėliu.

Žmogus mēgstas dabar gulėti ant ligos apimto šono. Jeigu dešinysis plautis įdegė, tai ligonis guli ant dešiniojo šono, o jeigu kairysis, tai ant kairiojo.

Žiūrėdamas į ligonio krutinę, tuoj pamatai, kad ligos užgautas šonas neišsiplėčia taip gerai, kaip sveikasis šonas. O kai pasitaiko, jog abiejų plaučių žemuotinės skiltys užsidega ir, žinomas daiktas, j jas oras įeiti daugiau nebegali, tai dangos (vidurių landą nuo krutinės landos atskiriamoji raumeninė plėvė) nesuliečia ir kvėpuojant pilvas nei išsiučia nei supliukšta, mat, ligonis dabar kvėpuoja tik-tai su aukštąja krutinės dalimi.

Pridėjus deiną prie žmogaus krutinės ir paliepus jam sakyti "vienas-du-trys", paprastai junti (delnu) iš krutinės išeinantį tam tikrą virpėjimą; tai panašiai, kaip ir ant puruojančios (parpiancios) katės delnā kad uždėtų ir labai tipingą virpėjimą justum. Tačiau kai žmogus plaučių uždegimą gauna, tai šisai virpėjimas pasidarō daug stipresnis ir ryškesnis, o jau ypač ligos apimtoje vietoje. O kai jau liga spēja j antrā stovį pereiti, vadinasi, kada ligos apimtoji plaučio dalis yra taip sugadinta, kad ji labai panašū pilkam granitui (pilkos j janknas plaučių panašumo stovis), tāj delnu jaučiamas virpėjimas ir visai daug stipresniu ir ryškesniu pasidaro. Nors ir retai, bet vis tik kai kada pasitaiko, jog plaučių vamzdziai ima ir užsikemša, tada, žinomas daiktas, delnu juntamas virpėjimas ne tik kad nėra stipresnis, bet visai menkas arba ir visai išnykęs.

Paprastai daktaras uždėda vienā rankā ant ligonio krutinės, tris pirštus lyg ir biskį pakeliam, o j ketvirtā, arčiausiai prie krutinės prisielijusį, kitos rankos pirštū arba tam tikru plaktuku suduoda kelis kartus. Jeigu tik plaučiai ir plėvės yra gerame stovyje, tai gaunama storas bei žemas garsas; panašiai, kaip j tuščią bakčā kad pabarškintum. Bet jeigu plaučiai yra įdegę, tai jau garsas dabar visai kitoks: jis yra plonas bei aukštas; panašus garsui, kokį gautum j pilnā milty bākā pabarškines. Tai yra labai ryškus plaučių sukietėjimo ženklas. Mat, plaučių tarpeliai yra kuene kimšte užkimšti, oras lengvai įeiti jau nebegali, taigi, j krutinę sudavus, ji ne skamba, kaip tuščia bakča, bet priešingai, kaip pilna bakča.

Plaučiams įdegus, oro puslelyčių ir labai plonytėlių vamzdelių sienelės lipniomis pasidaro. Dabar, kai oras išeina ir šitos puslelytės ir vamzdeliai supliukšta, tai jų sienelės j krūva sulimpa. Bet ligoniui pradėjus kvėpuoti, tai yra j save orą įtraukti, j mažus vamzdelius ir oro puslelytes oras veržte veržiasi ir pradeda jas atidaryti. O gale įkvėpavimo, kada oro veržimosi j puslelytes kiekis pasiekia aukščiausio laipsnio, suprantama, kad sienelių sulipimas neatlaiko ir atsiskiria. Bet atsiskiriant pasidaro tam tikras garsas, kokį tenka daktarui per tam tikrą prietaisą girdėti. Garso spalva yra kaip tik tokia, kokią mes gauname plaukus tarp pirštų trindami. O tai yra labai ryškus ženklas pradžios plaučių įdegimo. Toliau balso spalva daug pakiltėja. Mat, apimta plaučių dalis arba ir visas plautis sukieti. Oras j patį plautį įeiti nebegali, taigi jam tenka tikrai plaučių vamzdeliais vaikšioti. Todėl šitame ligos stovyje ligonio kvėpavimas paprastai vadinama vamzdiniu kvėpavimu. Uždėjus tam tikrā prietaisā ant ligos apimtos krutinės dalies, girdisi įvairūs krutinėje garsai, neįgūhant, kad visa dudų orkestra ten koncertā duoty. O da toliau, kaip jau pradeda ligos skandžiai

įkristas plautis ar jo gumulas atsigaityti, vadinasi, bent dalinai visokių neprašytų svečių (pneumokokų, sugedusios limfos, raudonųjų ir baltųjų kraujo rinitėlių, etc.) atsikratyti, tai ir vėl kitoks garsas girdisi. Teisybę sakant, tai lygiai toks, kaip iš pat pradžios ligos kad buvo galima girdėti, vadinasi, kad va įtemptum ir plaukus tarp pirštų trintum, tai lygiai tokį garsą gautum. Pagaliau, kai plautis ar bent katras jo gumulas (skiltis) sukietėja, tāj pridėjus prie krutinės, žinoma, ties ligos epimtu plaučiu, ausi arba tam tikrą prietaisā, ir jeigu tik ligonis ima kalbėti, tai jo balsas labai ryškiai girdisi.

3. Kokios permainos pasidaro kraujo apytakoje ir paciam krauje?

Kraujo iš širdies išėjimą, viso kūno apvaikščiojimą ir atgal j širdį sugrįžimą paprastai vadiname kraujo apytaka.

O kaip tik spėja žmogus smarkiai susirgti, tai ir kraujo apytakoje nemenkų permainų pasidaro. Bus neprošali, man regis, bent trumpai tas permainas čia paminėjus.

Pulsas (arterijų, arba tų kraujo indų, kuriais kraujas iš širdies j visā kūną teka, timėjimas; pulsas lengva užčiupti rankos rieše, apie colį žemiau nykščio pakietės) pasidaro mažas ir gretas. Kurtais pasidaro taip silpnas, jog vos nevos galima užčiuopti.

Kraujo spaudimas (paprastai kraujo spaudimą padaro širdies varomoji jėga, kraujo induose vienosios ar kitokios klitūs ir kraujo indų sienų tįjumas) sumenkėja. O tai įrodo, jog širdis nepertipriaušiai dirba, vadinasi, ji yra ligos bakirsta, parmušta. Kartais širdis labai stulgiai suklumpa: pulsas pasidaro visai silpnutėlis ir be galo tankus, ligonis pamėlynuoja. Čia ligonio gyvybei pavojus labai didelis, bet vis delto pasitaiko, kad ligonis vargiai negalais išsikamuojā, na, ir pasveiksta. Žinoma, reikia atminti, jog yra žmonių, kuriuos, kaip paprastai sakoma, nė su lazda užmušti negalima.

Kraujo permainos yra labai ryškios tuomi, kad baltieji kraujo rinitėliai gana apščiai pasidaugina. Paprastai tokiam kraujo lašelū, kaip mažos spilkutės galvutė (vienas kubinis, arba šestainis, milimetras: dvidešimt penkta dalis kubinio, arba šestainio, colio) randas nuo 7,000 ligi 10,000 tukstančių baltųjų kraujo rinitėlių. Bet va sergant plaučių uždegimu, gali buti nuo 12,000 iki 40,000 arba net ir ligi 100,000 baltųjų kraujo rinitėlių viename kubiniame kraujo milimetre. Vidutinis baltųjų kraujo rinitėlių pasidauginimas yra gan geru ligoniui daktui; tai parodo gan didelę ligonio jėgā su nenaudėjais pneumokokais grumtis. Tačiau kaip šitų kraujo rinitėlių skaičius labai aukštai iškyta, — lemia labai prastai ligoniui išėiti. Ji žemas baltųjų kraujo rinitėlių skaičius irgi yra gana prastu ligonio išlikimui daktui, mat, tai ryškus ženklas, kad ligonis jau nebeturi jėgū kovā laimėti. O raudonųjų kraujo rinitėlių kiekis, tai maža ką persimaino.

4. Permainos penybos prietaisose. Penybos prietaisomis suprantame burną, dantis, liežuvi, seilių liaukas, ryklę, stemplę, pilvą, liaibas ir storas žarnas, kasą, janknas, tulžies puslę, įvairias žarnų liaukas, etc. Apsirgus žmogui plaučių uždegimu, suprantamas daiktas, jog nekurius iš čia suminėtų penybos prietaisų mažiau ar daugiau sugadintos tampa.

Liežuvis paprastai tuoj pabalā. O jeigu tik pneumokokai

gauna gerai įsigaityti, tai jie tiek daug nuody pagamina, kad visas kūnas buna jų pilnas. Tada ligonis ne juokais serga. Jo liežuvis buna ne tik pabalęs, bet ir visai sausas.

Staciai kamuote ligonį kamuojant, o kartais net ir jo gyvybei labai pavojingu daktui yra dujos jo pilve ir žarnose. Šitų dujų kartais tiek daug tenais prisirenka, kad iš teisybės skausmai yra nepakenčiami.

Jeigu dešinysis plautis įdegė, tai jis, padidėjęs, lyg ir gulte užgula janknas ir jas slogina. Ir šiaip jau janknos beveik visados padidėja. Mat, sugadinta širdis, kas plaučių uždegimu sergančiuose ligoniuose labai dažnai pasitaiko, negali kaip reikiant savo darbo atlikti, o tada kraujas yra varomas atgal j janknas, kurios noroms nenoroms turi kraujū apsiurtyti, ir tiek.

Žarnų užkietėjimas beveik dažniausiai pasitaiko, bet kartais buna ir taip, kad trizna ligonį pagauna.

5. Odoos permainos.

Ant lupų gana dažnai pasirodo dedervinės, tai vandeniu panašaus skystimo pilnos puslelės. Nuo 12 ligi 40 nuosimčių plaučių uždegimu sergančiųjų šitų dedervinių gauna. Kartais jos atsiranda ant nosies, lyties organų arba ir apie mėšlažarnę. Labai praverūta pasakyti, kad šitos dedervinės, ką jau ne vienas

medicinos moksle autoritetas yra pasakęs, lemia ligoniui pasveikimą. Sakoma, jog pasirodžius dedervinėms, galima ir visai tikėtis ligonį pasveiksiant.

Plaučių uždegimu sergant, praktavimas nėra taip jau visai paprastu daktui, tik kai ateina ligos perversmas (krizis), tai jau tada praktikas dažniausiai net pilte pilasi.

Gana dažnai pasitaiko, jog vienas veidas visai ryškiai parausta. Daleiskime, jeigu dešinysis plautis įdegė, tai jau paprastai ir dešinysis veidas paraus. Šitā žymę net ir gilioje senovėje žmonės pažinojo ir ne menkos svarbos jai davė.

6. Permainos šlapume.

Šlapumu suprantame tą skystą medžiagā, kuri kūne surenka ir laukan išmeta pašalinamieji organai, kaip antai: inkstai, išleidžiamieji inkstų takeliai ir šlapimo puslę.

Gan didelių permainų šlapume, o jau itin pradžioje plaučių uždegimo ligos, pasidaro. Šlapumas įgauna visai ryškī spalvā, jo svoris kur tai kas pakyla, o ruktūmas irgi pasidaro daug stipresnis, nei paprastai. Atsiranda šlapume ir baltymo. O kai jau pasirodo šlapume inkstų kanalėlių išnarū, baltymo ir kraujo rinitėlių, tai yra neabejotinu ženklus, kad ligonio inkstai atsigaivus įdegimo apimti. Bet kas įdomiausia, tai kad iš daugybės

labai įvairių šlapumo sudėtinųjų, chloro sudėtiniaji (paprastai kasdieninės druskos formoje) kaip reikiant iš kuno dabar jau nebeišsivalo. Sveiko žmogaus kūnas mažiausiai nuo 10 ligi 15 gramų (apie 374 gramai sudaro svarū) chloro sudėtinųjų kas 24 valandos su šlapimu laukan išmeta. Bet štai kai žmogus plaučių uždegimu serga, tada jo kūnas vos nevos apie 2 gramų chloro sudėtinųjų su šlapumu išvaro. Pasitaiko betgi ir taip, kad plaučių uždegimu sergā ligonis nē kiek chlorinųjų sudėtinųjų iš savo kūno neprasalina.

Plaučių uždegimu sergančio ligonio šlapumo permainas geras daktaras iš tikrųjų dideliu daiktu skaito, — tai yra labai ryškios žymės šitā bausiā ligā nuo kitų ligų atskirti. Nebent tik šarlatanais apie tai nieko nežino ir nebando sužinoti. (Bus daugiau)

Kiek suvalgoma bananų
Apskaitoma, kad kas diena Jungtinėse Valstijose suvalgoma apie 15,000,000 bananų.

Pirmu Morgičių Bonai Geriausia Kalėdu Dovana
Chicago Lawn State Bank
63rd St. ir Kedzie Ave., Chicago, Ill.
Tel. Republic 0614

Nupiginta iki \$38.00 RADIO Nupiginta iki \$38.00
(Modelis II) (Modelis II)
Ta kaina bus tiktai 30 dieny
Labi daug žmonių bijo pirkti RADIO, nes jie mano, kad RADIO yra per daug komplikotas dalykas vartojimui. Ta baimė jau praėjo.

Vartokit šį kuponą kuomet pirksite STANDARD RADIO CO., (Naujienos)
504 Citizens Bldg., Canton, Ohio.
Gerbiamieji: — Čia rasite Money Order'ų už \$38.00 (Trisdešimtis dolerių), malunkite prisistūti vienu Modeli II RADIO setu, išskiriant viską — galvė vartojimui ir nurodymus.

Dabar Laikas Prisirašyk prie 1925 metų Kalėdų Kliubo
Klubas eina 50 savaitė: Yra trys planai: —
Padinant mokestis Sumazinant mokestis Lygiai mokant
Istojimas nuo 1c iki \$50.00
Artimesnios žinjos suteikiamos prie Langelio Nr. 6-10
UNIVERSAL STATE BANK
3252 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

Christmas Club Membership means enough money for presents and Christmas festivities and some to spare
GAUKITE DOVANŲ NUO KALEDU DEDUKO
Prisidėkite prie mūsų Kaledinio Kliubo
Mes turime skyrius kurie tinka kiekvieno kišeniui.
Žirdingai laukiame jusų ir mes maloniai prirengsime jusų del sekamų Kalėdų. Vienatinis saugus ir tikras budas turėjus užtektinai pinigų sekamos Kalėdoms, tai prisidėjimas prie Kaledinio Kliubo
South West Trust and Savings Bank
35th St. & Archer Ave.
Valstijinis bankas po priežiūra Chicago Clearing House
JOS. J. KRASAUSKAS — Vedėjas Lietuvių Skyriaus Resursų virš Penki Milionai Dolerių

